

КАТОЛИЧЕСКИ ВЕСТНИК

ИСТИНА - VERITAS

Издание
на Католическата
епископска
конференция в България

Ego sum via, et veritas, et vita. Jo 14,6

Брой 1 (1482)

София, януари 2014 г.

Цена 0.50 лв.

Братството - основа и път за мира

*Послание на папа Франциск за
Световния ден на мира, 1 януари 2014 г.*

1. В това мое първо послание за Световния ден на мира искам да се обярна към всички хора и народи с пожелание за живот, изпълнен с радост и надежда. В действителност в сърцето на всеки мъж и всяка жена обитава желанието за пълноценен живот, който включва и неудържим копнеж за братство, приканващ към общение с другите, в които наричаме не врагове или конкуренти, а братя, които да приемем и да прегърнем.

Братството е основно измерение на човека, чиято същност е да общува. Пълното разбиране на това общуване ни кара да виждаме и да се отнасяме към всеки човек като към истинска сестра и като към истински брат. Без такова разбиране е невъзможно да се изгради справедливо общество, сигурен и траен мир. Следва веднага да припомним, че към братство човек започва да се приучава обикновено в рамките на семейството благодарение на отговорните и допълва-

щи се роли на всичките му членове, особено на бащата и майката. Семейството е източникът на всяко братство и поради това е също основата и първостепенният път за мира, защото - по призвание - трябва да зарази света със своята любов.

Увеличаващият се брой на взаимозависимости и комуникации, които обгръщат нашата планета, правят по-осезаемо убеждението, че всички народи на земята образуват една общност и споделят обща съдба. В динамиката на историята въпреки разнообразието от етноси, общества и култури виждаме семената на призванието да образуват една общност, съставена от братя, които се приемат взаимно и се грижат едни за други. Подобно призвание за жалост днес често се сблъска и отрича от действителността, характеризираща се с „глобализация на безразличието“, ко-

[На стр. 6](#)

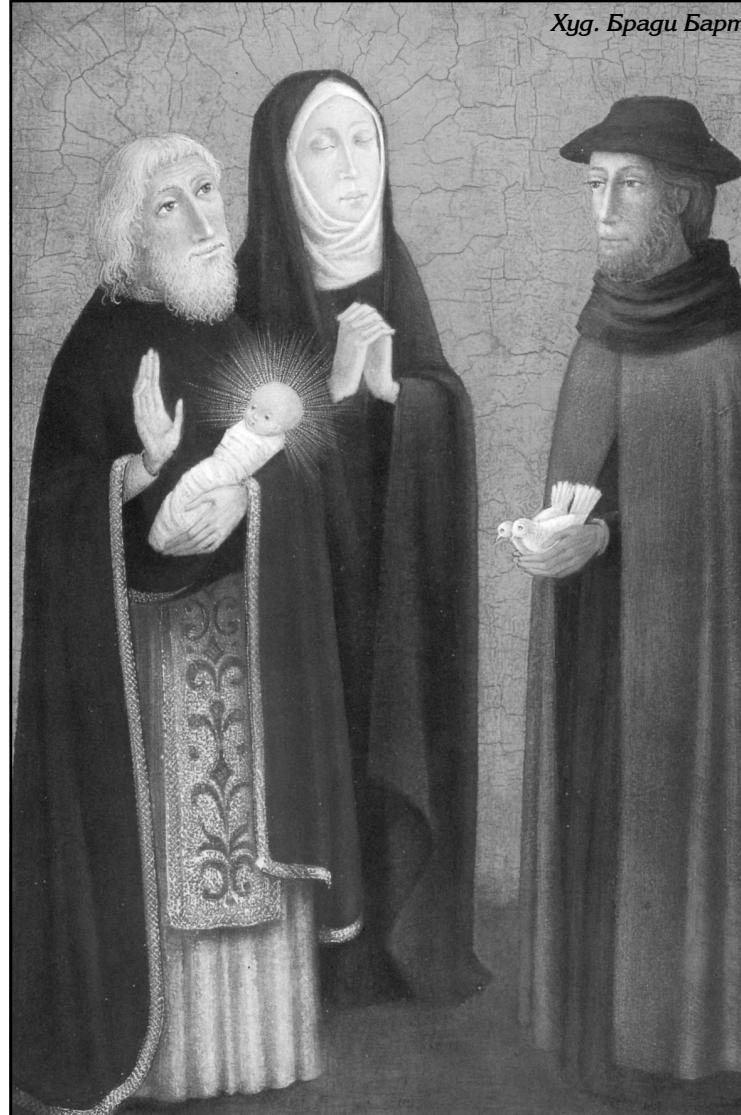
В блъсъка на истината

■ Преди 20 години - на 6 януари 1994 г. - отец Христо Пройков беше ръкоположен за епископ от папа Йоан-Павел II в базиликата „Свети Петър“. В своето служение стъпка по стъпка той води духовно паството си сред мъглите и фойерверките на днешното време с блъсъка на истината, която не заслепява и не ослепява вярващите, а ги просветлява.

За много години, владико!

Дръж високо кръста с истината!

И-V

Худ. Бради Барт

Дойдох да служа

Време е за благодарност. Искам преди всичко още веднъж да изразя чувствата си на синовна благодарност на Господ Бог за това, че ми дари благодатта да бъда в България повече от пет години. Вярвам, че Свети Дух възхнови папа Бенедикт XVI да ми довери да представлявам Епископа на Рим в една страна, където далечната древност се съединява със съвремието на страните, които днес образуват Европейския съюз, за да помагам и да направя нещо добро за жителите на тази балканска държава. Дойдох да служа, помните, че Светият отец, когото представлявам, е Servus servorum Dei et primus in caritate Christi (Слуга на Божиите слуги и първи в Христовата любов). Никога не исках да ме осветява лъчът на прожекторите, да бъда обект за фотокореспонденти и журналисти. Обикновено и просто се стараех да ви помогам, скъпи братя и сестри, в стремление към Бог.

[На стр. 2](#)

До духовенството и верните на католическата екзархия

Преподобни отци, сестри, драги верни!

Приключваме една година, посветена на вярата, която папа Бенедикт XVI, вече в почивка, обяви на 11 октомври 2012 г. в Рим. Както бях споделил с вас в посланието си за Годината на вярата, вярата е живот, вярата е сила, вярата е светлина. Но вярата е и трябва да бъде споделяна. Бог не иска от нас вяра по навик, а силна и зряла вяра, която осмисля живота, която е закон на поведение и така прониква и докосва другите. Колко е важно как живеем вярата си.

И дали нашият начин на живот във вярата пречиства и преобразява нас самите и другите. Тя трябва да говори на човека до нас. Живяна достойно, тя е необходима за другите. Тя е спасение, истина,

[На стр. 4](#)

Варна - отново отворени врати

Храмът „Непорочно зачатие на Света Дева Мария“ във Варна, който по време на комунизма беше затворен и останава да се руши, бе осветен и отново отвори врати за вярващите от Никополската епархия и България. Това стана възможно след дългогодишните усилия на епископ Петко Христов, на енорийския свещеник отец Яцек Вуйчик и на общността на отците възксенци. Тържествената литургия бе отслужена на 9 декември м.г. от апостолическия нунций Януш Болонек, от епископа на Никополската епархия Петко Христов, от

енорийския свещеник отец Яцек Вуйчик и свещеници както от Никополска епархия, така и от другите католически епархии в България. От Полша на празника дойде иконостасът и зам. главен настоятел на полската провинция на ордена на възксенциите отец Адам Ференц. Проповед поднесе архиепископ Болонек. Тема на проповедта му бе Мария от Назарет. Ритуалът по освещаване на олтара извърши монс. Петко Христов.

Ето какво сподели отец Яцек Вуйчик за радостното събитие: „За мен освещаването

[На стр. 5](#)

Духовни упражнения в енория „Свети Йосиф“ - Казанък

На 30 ноември м. г., Андреевден, в Казанък се проведоха духовни упражнения. Духовен настойник беше отец Михал Шлахцяк, ОВ, който определи и темата - „Символите на християните: хляб, вода и вяра“.

Точно в 9 ч. в двора на католическия храм от източен обред „Свети Йосиф“ в сърцето на Розовата долина на България се събрахме двадесетина вярващи в очакване на това, което ни предстоеше - духовната подготовка за постите и празника Рождество Христово. Денят беше особено подходящ за събитието - Свети Андрей Първозвани, което ни даде допълнително сили и усърдие. Интересен факт е, че възрастовият диапазон на участниците бе много широк - от първокласник до почти 90-годишен мъж! Всички, без изключение, вземаха активно участие в разгоящите се дискусии и обсъждания.

След общата закуска влязохме в лекционната зала. Отец Михал се беше подготвил старательно: записки, стихосбирки, мултимедия и флипчарт, с които поднасяше много жив и забавен начин материала.

Разделите бяха три: „Бъди добър като хляб“, „Христовата любов за всеки (вода)“ и „Вярата ни“ - Хляб, вода и вяра...

Започнахме с темата за хляба и християнския начин за щастие. Особено ни впечатлиха думите на кардинал Дьопфнер (1913-1976): „Изчезва хлябът от устата ни, ако не се научим да го чувстваме вътрешно.“ Запечатаха се в съзнанието ни и думите на Майка Тереза: „Христос е умножил хляба. Ние умножихме гладните!“ Според източната традиция литургията завършва с разпределение на хляба (нафората), който свещеникът споделя с нас.

Без почивка преминахме към темата за водата и унищожението пред другите. По време на литургията свещеникът каза: „Умий ме, Боже, от моета вина и очисти ме от мои грехи!“ Какви силни думи! Какво дълбоко признание пред Всевишния за човешките грешки, волни и неволни! Затова и ние, пристъпвайки към Светия олтар, винаги трябва да произнасяме същите слова! Впечатлиха ни думите на драматурга и новелиста Ерик Емануел Шмит (французин с белгийско поданство - б.р.): „Великите откриватели казват, че когато човек наистина иска да пие и липства вода, трябва да си спомни първия път, когато е отпил гълтка вода. Това е единственият начин да се победи пустинята!“ Невероятна мисъл!

След обядта и времето за изповед преминахме към темата за вярата ни. Вярата като фактология (Бог е!) и вярата като доверие (в Бог).

Живот с хляб и вода означава „обикновен живот“, който ни освобождава от всяко поробващо ни лице желание. Колкото по-свободни се чувстваме, толкова повече пространство освобождаваме за духовен живот!

„Едно парче от небето е във всяка усмивка, във всяка мила дума. И един приятелски жест - във всяко едно действие.

Едно парче от рая е във всяко сърце, което е пристанище за нещастния човек.

Във всяка къща с хляб, вино и сърдечна топлина Бог е поставил любовта Си в твоите ръце като ключ към рая...“

Добре е да си припомняме често тези стихове, защото забързани в ежедневието, не обръщаме внимание на себе си и на околните. Спомняме ли си кога за последен път сме се усмихнали някому? Кога сме по-

дали ръка на действително нуждаещ се? Едва ли!

След като приключихме, ни бе оставено малко време за размисъл, а и тези, които все още не се бяха изповядали, имаха възможност да го сторят, защото предстоеше литургия. Тя бе отслужена от отец архимандрит Петър Немец, SDB, отец Михал Шлахцяк, ОВ, и отец Петър Калас, SDB. В проповедта ни бяха припомнени думите „Бъди добър като хляб“. След като бе раздадена и нафората, благодарихме на отец Михал за отдененото време и ценните наставления. Подарихме му като спомен една икона, цвете и ароматна свещ.

Отново се събрахме в столовата на енорийската къща, за да изпием по едно следобедно кафе и да се сбогуваме с отец Михал. Не забравихме да благодарим и на тримата, подготвили „материалната“ храна, като им поднесохме за спомен от този прекрасен ден по една свещ с аромат на роза. Разделихме се с твърдата уговорка пак да се срещнем преди Великденския пост.

Всички сме грешници, но също така сме синове и дъщери на милосърдния Бог. Същият Бог ни прощава! Той е извор на новия живот. Затова нека не се страхуваме, когато пристъпваме към олтара, а да казваме смирено: „Умий ме, Боже, от моета вина и очисти ме от мои грехи!“

Инакрая да завършим с едни мъдри думи: „Ние сме единствената Библия, която обществото все още чете.“

Нека всеки от вас се постарае да открие кой е техният автор!

**Инж. Стефан ПАПУКЧИЕВ,
KdB,
председател на фондация
„Оазис“, Казанък**

Дойдох да служа

От стр. 1

Благодарение на моето апостолическо служение - по-скоро скромно поради напредналата ми възраст - можах да се запозная с хора, които обичат богатата история на народа си и своя славянски език, който създава книжовността си с третата поред азбука, възникнала на европейския континент. Гордея се, че много пъти можах да бъда в Пловдив - един град много векове постар от Атина и Рим. Не спирям да се възхищавам от мъдростта, скрита в девиза на сълнчева София „Расте, но не старее“. Всеки от нас иска да се развива и да живее дълго, но никой не иска да бъде стар. София е третата най-стара столица в Европа - веднага след Атина и Рим. Тя е също най-високо разположената столица. Например резиденцията на апостолическата нунциатура се намира на 565 м над морското равнище. А не е ли огромна привилегия да живееш и работиш в сградата, която лично е придобил и в която е живял и работил архиепископ Анджело Ронкали, по-късно папа Йоан XXIII, наричан Български папа, вече признат за светец.

Пленен съм от природната красота на българската земя и от гостоприемството на нейните жители. За всяка добра, която получих и продължавам да получавам във вашето прекрасно отчество, мили мои братя и сестри, поднасям на Бог и на вас радостна и гореща благодарност.

Особена благодарност дължа на моите братя епископи Георги, Христо и Петко за тяхното толкова добронамерено и интелигентно сътрудничество в укрепването на братските връзки със Светия престол и с цялата Всеобща църква. Драги братя епископи, няма да престана да препоръчвам на Свети Дух вашите пастирски грижи за процъфтяване на евангелизаторската мисия

сред повереното ви паство.

Приятно ми е също да изкажа искрената си благодарност на всички скъпи братя свещеници - мирски и свещеномонаси, с които отслужвача Пресветата Жертва в енорийските и манастирските черкви на патронните празници или на специалните срещи през Годината на свещеника (2009-2010) и през Годината на вярата (2012-2013). Някои свещеници са дошли тук отдалеч. Високо ценя тяхната добронамереност, приятелство и отдаденост на делото на Новата евангелизация. Нека небесната благодат да съпътства радостния труд на всички свещеници и техните сътрудници в проповядването на Божието царство между католиците и последователите на другите религии.

Мислейки за сътрудниците, благодаря преди всичко на богословените, катехистите, министрантите и миряните, дейно участващи в енорийски и монашеските общности. Колко блага - не само духовни - принасят на Божия народ хората, които се стремят към християнско съвършенство чрез практикуване на евангелските съвети, постигане на нравствена чистота и близост с Бог. Всички тези хора заслужават най-високо уважение, сърдечна доброжелателност и духовна подкрепа. Господ Иисус познава моите молитви с намерение за всички монаси, монахини и други хора, искрено ангажирани всеки ден в изграждането на цивилизацията на любовта. Благодарен за истинското християнско свидетелство на живота им, от все сърце им пожелавам винаги да бъдат ясен знак на Христовото евангелие на спасението в сърцето на Църквата.

Не мога да не обгърна с добросърдечна мисъл също и представителите на другите християнски изповедания, както и изповядващите юдаизма и ислама. Много пъти имах възможност да разговаря с патриарх Максим и патриарх Неофит, с някои митрополити, владици, игумени, свещеници и дякони от Българската православна църква. Срещах се също със свещениците, които отговарят за душепастирство сред руснаци. Пазя спомен за размяната на възгледи по теми, свързани с положението на Православната църква и църковните общности, възникнали от протестантската реформа.

Впечатлен съм от многообразие на теми, които са също със свещениците, които отговарят за душепастирство сред руснаци. Пазя спомен за размяната на възгледи по теми, свързани с положението на Православната църква и църковните общности, възникнали от протестантската реформа.

На стр. 4

ИСТИНА - VERITAS

продължител
на в. „Истина“ (1924 - 1949 г.)

Директор
свещеник Благовест
Вангелов

Адрес на редакцията:
1606 София,
ул. „Люлин планина“ № 7
Тел./факс 952-29-59,
E-mail: istina-v@techno-link.com
Редактор Марио Георгиев
ISSN 0861-6450

Годината на вярата завършва, но нашата вяра не свършва

На 24 ноември 2013 г. в катедралния храм „Свети Павел от Кръста“ в Русе беше официално закрита Годината на вярата в Никополската епархия. Тържествената литургия бе на празника Христос - Цар на вселената и беше отслужена от апостолическия нунций Януш Болонек в съслужение с монс. Петко Христов, епископ на епархията, и отец Валтер Гора, енорист в катедралния храм.

Архиепископ Болонек започна проповедта си с думите на апостол Павел: „Мир Божи да цари във сърцата ви!“ (Кол. 3, 15), и предаде сърдечни поздрави от папа Франциск и неговия апостолически благослов.

Той ни поучи, че „когато казваме, че Господ Иисус е Цар на вселената, ние му признаваме

абсолютното първенство над цялото творение, над всички неща и лица, видими и невидими“. Разтълкува ни четива на деня, като ни показва красотата на Божието слово както във Втора книга „Царства“ от Стария завет, така и в Посланието до колоси (1, 12-20) и Евангелието на Лука (23, 35-43) от Новия завет.

Монс. Болонек ни посочи най-важната задача - да разберем значението на царстването на Бог над хората. „Сам Иисус Христос пред Пилат Понтийски ясно заявява: „Моето царство не е от този свят!“ (Йн. 18, 36), което означава, че не се отъждествява с никаква светска власт. На последователите си предизвестява Свeto второ пришествие в края на времената - като справедлив съдия и пълен със слава победител. От нас, християните, се очаква да проповядваме за царството Божие.

Последната част от проповедта монс. Болонек посвети на тържественото закриване

отзвчивостта и любовта, с които той се е отзовавал на поканите за участие в епархиини мероприятия през годините на служението си в България, като сравни апостолическата му служба с тази на благения Ронкали (Йоан XXIII) в началото на миналия век.

След поздравления от страна на отец Валтер Гора и сестра Йоланта Галах на монс. Болонек бе връчен подарък - репродукция на най-новия витраж, открит само преди седмица в катедралния храм „Св. Павел от Кръста“ и изобразяващ четиримата български мъченици - блажените Евгений, Павел, Иосафат и Камен.

Монс. Болонек благодари с перифраза на българската песен „На света е България само една, една, нашата мила родна страна“ и след литургията благослови всеки вярващ, присъствал на тържеството, като получи уверения от всички, че няма да бъде забравен в молитвите ни.

Иrena ПАСКАЛЕВА

ИСТИНА
VERITAS

Брой 1 (1482)
януари 2014 г.

Католически свят

Хърватия. През 2013 г. Хърватия бе приета в Европейския съюз и стана 28-ата страна в съюза. През декември 2013 г. се проведе референдум, в който с голямо мнозинство - над 67 процента, хърватите отхвърлиха еднополовите бракове (между хомосексуалисти) и в конституцията на страната бе вписано, че законен брак е само бракът между мъж и жена. От 5-милционното население на Хърватия над 4.4 милиона са католици.

Австралия. Върховният съд на Австралия отхвърли с голямо мнозинство законопроект за узаконяване на брака между хомосексуалисти. Той също обяви за незаконни браковете между хомосексуалисти, които бяха извършени в някои щати на страната. От 21-милционното население на Австралия над 6 милиона са католици и са най-голямата организирана религиозна общност в страната.

Полша. На 86-годишна възраст е починал първият следсоциалистически министър-председател на страната Тадеуш Мазовецки (1989-1991). Като юрист и ревностен католик той става през 1956 г. един от основателите на Клуба на католическата интелигенция. През 1980 г. става сътрудник на Лех Валенса, който е ръководител на независимия профсъюз „Солидарност“. От 40-милионното население на Полша над 37 милиона са католици.

Русия. Руският патриарх Кирил е заявил пред католически вестник, че феноменът феминизъм е опасен. Организациите, които го пропагандират, подкрепят една псевдосвобода за жените, която се изразява на първо място извън брака и семейството. Неслучайно ръководни кадри в тази организация са неомъжени жени.

Германия. Католическите училища в Падерборн приемат само ученици от родители католици и отказват на ученици от други вероизповедания - евреи, мюсюлмани и др. По този повод родители от други религии са протестирали и са се обърнали към съда, който е отсъдил, че католическите училища са частни, собственост на Католическата църква, и имат право да приемат само деца на католици.

+++ Вестник „Билд“ съобщава, че много бегълци, предимно католици от Египет, търсят убежище в Германия. Само от 1 май до 30 ноември 2013 г. 1621 египетски граждани са емигрирали в Германия. Египетските граждани - католици копти - със семействата си преминават през Грузия и търсят убежище в Германия.

Турция. Католическата катедрала „Свети Йоан“ в Измир (Смирна) след реставрация е отново осветена. Построена е през 1874 г. и през годините е била превземана от гърци и турци, разрушавана и възстановяна. Реставрираната катедрала е осветена от генералния секретар на Епископската конференция на Католическата църква в Италия епископ Мариано Грочата в присъствие на много богомолци от Турция и други страни.

Франция. Големият католически всекидневник „La Croix“ се нарежда на едно от първите места по абонамент и продажби. Той е основан преди 130 години и сега е на второ място след най-стария френски вестник „Фигаро“. „La Croix“ има ти-

раж над сто хиляди броя. Абонатите във Франция и чужбина са няколко хиляди, предимно католици.

+++ Новоизбраният председател на Епископската конференция на Католическата църква във Франция архиепископ Жорж Понтие (70) от Марсилия се приема като голям приятел и привърженик на папа Франциск. След избирането му той призовава всички католически духовници към „смирене, скромност и милосърдие“. Смятан е за един от най-ерудираните католически духовници и много влиятелен и авторитетен пред социалистическото правителство на Франция. Архиепископът изразява ясни позиции относно политическия живот в страната и активно защитава интересите на Католическата църква в сегашните ѝ обтегнати отношения със социалистическото правителство на Франсоа Оланд. От 70-милионното население на Франция над 56 милиона са католици.

Мексико. На 12 декември 2013 г. бе чествана много тържествено Мадоната от Гваделупе в гр. Мексико. Присъствали са над шест милиона богомолци от Мексико, двете Америки и целия свет. Светилището „Богородицата от Гваделупе“ води началото си от декември 1531 г., когато Божията майка се явява няколко пъти на индианца католик Хуан Диего, на когото поръчва на онова място да се построи параклис. Днес на мястото се издига голяма базилика. Светилището ежегодно привлича над 15 милиона богомолци и туристи от цял свет.

На празника (12 декември) тук се събират над шест милиона поклонници. От 120-милионното население на Мексико над 105 милиона са католици и по броя им страната се нарежда на второ място в света след Бразилия - със 150 милиона католици.

+++ Мексиканският кардинал Норберто Ривера Карера (71) е изнудван от наркокартел за „такса за охрана“. Кардиналът се обявява за „охранител“ и ако кардиналът не плати исканата такса, изнудвачите заплашват, че ще последват убийства на млади семинаристи. Кардиналът е уведомил местната полиция.

Виетнам. Адвокатът католик Ле Вок Кван е бил осъден на 30-месечен затвор, понеже е защивал виетнамски граждани, които са призовавани пред съда с несправедливи и клеветнически обвинения. Под натиска на международната организация за човешки и религиозни права адвокатът е бил освободен.

Бруней. Южноазиатското султанство (на остров Калимантан - Борнео), където исламът е държавна религия, започва да въвежда шериата като правно-юридическа норма, която важи само за мюсюлмани. Прелюбодеятството ще се наказва със смърт с хвърляне на камъни,

употребата на алкохол - с бой с камшик, богохулството - със затвор, кражбата - с ампутация на ръце. Бруней е една от страните, най-богати на газови находища в Далечния изток. От 414-хилядното население на страната над 42 хиляди са католици.

Италия. Епископ Франческо Колачели - провинциал на францисканците капуцини в провинцията, където е роден италианският светец Падре Пио (1887-1968), съобщи, че е формирана комисия от петима духовници капуцини и двама мириди за начало на процедурата за обявяване на светеща за Църковен учител. Той посочи, че тази процедура е много сложна и продължителна и досега само 34 светци на Католическата църква са удостоени с титлата Църковен учител. Капуцинът Падре Пио е най-популярният светец на Италия от миналото столетие. Заради своите стигмати той е провъзгласен от папа Йоан-Павел II през 1999 г. за блажен, а през 2002 г. - за светец. Съкленият саркофаг с тялото на светеща е изложен в него на светилище в южноиталианския град Джовани Ротондо.

Ватикан. Архиепископ Конрад Крайевски - ръководител на социалната секция при папския дом, е заявил, че през 2012 г. над 6600 души са получили лично от папата помощи за над един милион евро, а през 2013 г. по нареддане на папа Франциск тези помощи са удвоени и повече от 13 хиляди души са получили над два милиона евро папски помощи. Парите се изпращат с чекове на енориите по цял свет и по списък се предават на отделните лица.

+++ Кардиналският съвет за реформа на Курията (осем души под ръководството на хондураския кардинал Оскар Марадиага) в присъствието на папа Франциск е обсъждал въпроси за новите структури на ръководните и управленските органи на ватиканската държава и на Светия престол. Заседанията на съвета се провеждат във ватиканския дом „Света Марта“. Следващото заседание е назначено за февруари, преди консисторията, когато папата ще обяви новите кардинали.

+++ Папа Франциск е дарил лекарства на над четири хиляди сирийски деца, които са настанени в лагери в Ливан. Той е наредил на „Каритас“ в Ливан да помага на 700-те хиляди сирийски бежанци в страната, от които половината са деца и младежи.

+++ Светият отец е приел холандски епископи, водени от кардинал Уилям Якубус Ейк, които са докладвали за състоянието на отделните епархии в страната. На всеки пет години католическите епископи от целия свет, съгласно църковното право, посещават папата, за да докладват за състоянието на техните епархии. всяка година по 500 епископи - според пред-

Полша Обявени са датите на младежката среща

Световната младежка среща (СМС) ще се проведе в Краков - родния град на Йоан-Павел II, от 25 юли до 1 август 2016 г. Датите бяха оповестени от архиепископа на Краков кардинал Станислав Дживиш в комюнике на Catholic Pilgrim Office. След обявяването на Краков за домакин на СМС от папа Франциск в края на срещата в Рио организаторите активираха специален сайт Krakow2016.com, който предлага подробна информация за подготовката на предстоящия световен младежки форум.

Ватиканско признание за българската дипломация

На 19 декември 2013 г. в Apostolicheskiy dvorets v Vatikan se sostoya kratka ceremoniya po udostoyvaneteto s papskiy orden „Sveti Grigoriy Veliki“, komandorska stepen s ogrylen krest, na Stefan Bonchev, treti sekretar v posolstvoto na Bulygariya pri Svetiya prestol. Ordenet bе vrchen na g-n Bonchev ot mons. Pitъr Brayn Uels, pomoshnik zam.-dyyrzhavlen sekretar, v priscystvieto na direktora na protokola na Dyyrzhavniy sekretariyat

mons. Jose Betankur.

Vysokoto otlichie se дава на българския дипломат за големите му заслуги за развитието на отношенията между България и Светия престол и по повод края на мисията му. Ordenet „Sveti Grigoriy Veliki“ e osnovan ot papa Grigoriy XIII prez 1831 g. i se prisychda izklyuchitelno rjadko na diplomati s po-nisskъt ot poslanicheski rang, a ochee po-rядко na neizpol-vyadvaщи katoli-cheskata viera.

varyatelen grafik - posyechavat papata. Tova posescenie vodi началото си от „pъtvuvane do grobovete na apostolite Petъr i Pavel v Rim“ - vizitacio ad limina apostolorum - posescenie do grobovete na apostolite, vechе sъkrateno do „ad limina“.

+++ Tazgodishnata koliedna elha e darena na papa Fранциск от enoria v bavarskoto selo Waldmюnchen (Germany). Boryst e visok nad 25 m. Koliednoto dyyrvo i yasleta ще ukrasyat площад „Sveti Petъr“ do 2 fevruari.

+++ Italianskata politsiya e spasiла 52-godiщен italiyanec ot Palermo, koyto izvadil zapalka i se zapalil pred baziliakata na площад „Sveti Petъr“. Politsiite са uspeli byrrzo da go izgasят i da go откарат в blizkata bolница. Chovekъt se ozakal alkoholic i psichichno bolien, koyto iskal da stane „jer-tva“ pred katedralata „Sveti Petъr“.

+++ Vatikaniskiят avtopark se obogati s ochee edin papamobil. 62-godišnijat svetshenik ot Verona otet Renzo Zoka e podaril na papa Fранциск leka kolata Reno 4. Svetshenikъt e polzval kolata, za da obikaia enoriashite si - bolni, bedni i vyzrastnici, живеещи v pokraininite na grada. Avtomobilъt e na 300 hiljadi kilometri, no e v otlichno sъstoyanie. Svetshenikъt go e poluchil като подаръk от firmata „Reno“. Sveti otet se e kachil na kolata i e napravil nяkoliko krugcheta iz aleite

na vaticanskiye gradini. Posle e kazal na otet Renzo: „Kolata e v otlichno sъstoyanie, az imah sъstata, podarenia mi ot firmita „Reno“, no ja ostavih v Arjentina. A ti imash li druga kola?“ Enoiystъt se e poxvalil: „Da, firmita otvorno mi podari edna kola.“ Papata e blagodariil i obeschatal, chе kolata pak ще obsluzhva bolni, bedni i stari xora.

+++ Bъv vryzka s chestvaniетo na Bogorodica ot Gvadelupu na 12 decemvri papa Fранциск отsluchi tъrzhhestvena liturgiya i kato „pъvri amerikancki papa“ zavisi: „Kato patron na amerikanски kontinent Bozhijata majka e otvorila ryctete si; neka tak i vsciki amerikanci - ot Severna i Южна Amerika - da otvoryat ryctete i sъrcata si za svoite blizkini.“

+++ Papa Fранциск e priel na chastna audiencija izraelski premiier Benjamim Netanjahu. V polovinchasov razgovor na pъrvo място e bilo obseydeno predstoyashchoto posescenie na papata v Svetite zemi, kato i obstanovkata v tози район. Razgovorite са bili vodeni na angliyski ezik s prevodach. Netanjahu e bil pridruzhavan ot sъprugata si Sara, koyta e zavisi: „Ще vi ochakvame s нетърпение!“ Netanjahu e podaril na papa Fранциск книга na pokojnija si basha, izdadena prez 1995 g. na испански ezik, za inkviziciata v Ispaniya, s nadpis „За Негоvo светishchestvo Fранциск, velik pastir na obsho nasledstvo“. V knigata se opisva, chе po време na Inkviziciata katolitsite ne sa presledviali i oskrybjavali evreite. Netanjahu e podaril na papata i sребрен svetshenik s nadpis „За Негоvo светishchestvo Fранциск, velik pastir na obsho nasledstvo“. V knigata se opisva, chе po време na Inkviziciata katolitsite ne sa presledviali i oskrybjavali evreite. Netanjahu e podaril na papata i sребрен svetshenik s nadpis „За Негоvo светishchestvo Fранциск, velik pastir na obsho nasledstvo“.

+++ Amerikaniskoto списание „Taim“ obavi papa Fранциск za „Lichnost na godinata“. Списанието излиза от 1927-a i всяка godina do 2000 g. e obявявalo „Mъж na godinata“, a sled tova - „Lichnost na godinata“. Първият „Mъж na godinata“ e amerikaniski pilot Charlz Lindbergh, a prez 2012 g. za „Lichnost na godinata“ e obaven Barack Obama.

Rubrikata vodi Peter Kochumov

„Каритас“ в подкрепа на бежанците от Сирия

В края на декември 2013 г. експерти от „Каритас“ - България, и „Каритас“ - София, заедно с г-н Харалд Хапел, който отговаря за спешна помощ и хуманитарно подпомагане в „Каритас“ - Европа, посетиха лагера за бежанци в Харманли. Осъществиха се срещи с ръководството на бежанския лагер, други партньорски организации, работещи на място (Български хелзинкски ко-

митет, БЧК - Хасково), както и бяха проведени разговори със самите бежанци. Целта на посещението бе запознаване с конкретните нужди на хората, настанени в лагера, и организиране на предоставянето на помощ от първа необходимост.

Като най-необходими за бежанците бяха посочени хлябът и плодовете. Затова и сърдниците от „Каритас“ - Со-

До духовенството и верните на католическата екзархия

От стр. 1

щастие. Светът се нуждае от нея. Ето защо една цяла година беше посветена на вярата. Сега, когато приключва тази година, е време да си дадем сметка наистина ли живеем вярата си както Бог иска. А истинският живот във вярата носи със себе си винаги нови предизвикателства.

Светият отец папа Франциск обяви свикването на извънреден синод на Католическата църква през октомври 2014 г., посветен на семейството. Днес повече от всяко семейство е подложено на изпитание. Свидетели сме как семейството е атакувано по най-различни начини, правят се опити да бъдат обезличени неговата същност и достойнство, като се свежда до едно обикновено съжителство.

Още от самото начало на творението Бог има своя план за семейството: „Мъж и жена ги сътвори“ (Бит. 1, 28), „Ще бъдат една път“ (Мат. 19, 6). Семейството съществува с Божия благословия и неговата сила се крепи на тази благословия. Сърцето е едно богат-

ство, което нико се продава, нико се купува, но се подарява, и то веднъж завинаги, в момента, в който пред Божия олтар двама души си обещават вярност, неразривност и единство.

И след това съпрузите са призвани да станат родители. А родителите от своя страна трябва да натрупват за децата си не материални блага, постове и власт, а мисли, които водят в живота и имат стойност за вечността. Въсъщност децата със своята невинност са първият учител в дома. А после са живите послания, изпратени в епоха, която родителите няма да видят. И оттук е големият въпрос за всяко семейство: какво послание подготвя и изпраща в бъдещето. Послание, което да бъде тяхната радост и утеша тук, на земята, и гордост във вечността. Бог да покровителства и запази достойнството и истинския характер на семейството като свое творение. През тази година да се молим в нашата епархия по-специално за добри и свети семейства, казайки следната молитва след всяка служба:

Молитва за семействата

„Всемогъщи Боже, дари на света добри християнски семейства, които съзнат и центрят тайнството на брака и във взаимна съружеска вярност са Твои сътрудници в създаването на живота и негови верни защитници.

Превърни семейните огнища в истинска домашна Църква, чиято светлина и топлина излъчва Твоето присъствие. Амин!“

Да се молим за Светия отец папа Франциск и за епископите на Католическата църква, които ще участват на този извънреден синод, посветен на семейството. Свети Дух да бъде с тях и да ги просветлява при вземането на толкова важни решения пред тези нови предизвикателства, които засягат семейството днес.

**Христо ПРОЙКОВ,
апостолически екзарх**

Казването на молитвата да започне на 1 януари 2014 г. и да завърши с приключването на извънредния синод на Католическата църква.

Български орден за архиепископ Болонек

На 21 декември 2013 г. архиепископ Януш Болонек, апостолически нунций у нас, получи от президента Росен Плевнелиев орден „Мадарски конник“ I степен за заслугите му в развитието на отношенията между България и Светия престол.

През годините на служба в нашата страна той активно и ангажирано работеше за утвърждаването на добрите връзки между България и Ватикан и за добруването на българската католическа общност, изтъкна в словото си президентът Плевнелиев.

Той отчете, че у нас днес има десетки хиляди католици, които са активни и уважавани граждани.

Плевнелиев поздрави монсеньор Болонек за неговия 75-годишен юбилей и му пожела още дълги години служение.

По интернет

Дойдох да служа

От стр. 2

райните срещи с редица мириани от научните, културните и политическите среди. Особено плодотворни бяха контакти и съвместната работа със Софийския университет „Свети Климент Охридски“ и с Българската академия на науките, със Софийската опера и със столичната филхармония, с някои посланици и с кметовете на Чипровци, Бърдарски геран, Казанлък и Несебър. Сърдечно благодаря на всички за всяка доброта, която обогати моето знание и укрепи нашето християнско и славянско братство.

Моля всички духовни лица и мириани да ми простят многобройните грешки и опущения. Моля също всички за молитва, на която още сега от-

говорям с взаимност.

Не мога да изразя с думи онова, което чувства сърцето ми, когато ви гледам, събрали в тази катедрала на обща Евхаристия. На братята епископи и свещеници, на богоносните братя и сестри, на хората, заети по различен начин в евангелизацията, и на всички вас, братя и сестри в Христос, поднасям сърдечна благодарност за това, че по желахте да се молите с нунция пенсионер. Милосърдният Бог ни позволи да изпрем заедно един благодарствен химн.

Искам да ви уверя, че ще отнеса със себе си в Полша всички прояви на доброта, гостоприемство и приятелство. Те са най-благородната песен на човешкото сърце и

носят в себе си нещо божествено. Днес ги събирам като листенцата на една уханна роза - българска роза. Нашата сърдечна братска връзка не може да се прекъсне, не може да остане винаги неувяхваща, хубава и преизобилна с добри плодове. Тази връзка трябва да се усилва и да израства към небето като венозелени сърцеви, на които често се възхищавах във вашите градини и паркове...

Из словото на архиепископ Януш Болонек на благодарствената литургия по повод приключването на служение то му като апостолически нунций в България, II адVENTна неделя, конкатеграла „Свети Йосиф“ в София

Обикновеният живот на двама блажени

Луиджи се ражда в Катания на 12 януари 1880 г. от Карло Белтрам и Франческа Вита. Двойното фамилно име е добавено, когато Луиджи отстраива и е осиновен от вуйчо си Луиджи и вуйна Стефания Куатроки, като същевременно поддържа тясна връзка с родителите си. Посещава гимназия в Анкона, а след това се премества в Рим, където живее до смъртта си. През 1902 г. в Рим той завършва наказателно право.

Въпреки професионалните и семейните ангажименти Луиджи се отдава на плодотворен апостолат, като участва в католически сдружения.

От 1916 г. се ангажира със скаутизма и сътрудничи на Асоциацията на италианските католически скаути (ASCI), като през 1917 г. става президент на подразделението „Рим-V“, а през 1918 г. е член на Централния комисариат. През 1921 г. той е назначен за главен съветник на ASCI до 1927 г. Сътрудничи с проф. Луиджи Геда в „Католическа дейност“ и други светски комитети. Участва в движение „Християнска обнова“ и „Зашита на семейството“.

Запознанството с Мария Корсини (образована и чувствителна жена) и бракът (25 ноември 1905 г. в базиликата „Санта Мария Маджоре“ в Рим) оживяват вярата на съпруга: всяка сутрин двамата отиват на литургия и денят им е белязан от моменти на обща молитва, като например светата броеница.

Той, който е приятел на свещеника и политика дон Стурцо (1871-1952) и на политика Алчиде де Гаспери (1881-1954), свидетелства вярата на работното си място; а тя, съставител на образователни книги и медицинска сестра по време на войната, осъществява катахестични курсове за сгодени двойки (годеници) - една новост по онова време.

Двамата заедно участват в дейностите на асоциации като движението „Християнска обнова“, сътрудничат също на „УНИТАЛСИ“ - той като доброволец, а тя като медицинска сестра; освен това принадлежат на третия францискански ред.

Първите три деца - Филип, Стефания и Чезаре, прегръщат богоноснения живот. Раждането на последната Енрикета се предхожда от драматична бременност, при която лекарите съветват майката да направи аборт, за да избегне смъртта; съпрузите категорично отказ-

ват. На Велики понеделник 1914 г. Мария ражда дъщеря си Енрикета, а лекарите изумени установяват доброто състояние и на двете.

На 13 август 1940 г. майката поверила децата си на застъпничеството на Дева Мария в светилището „Дева Мария на Божествената любов“ близо до Рим. По време на войната Филип става свещеник - отец Тарчизио. Той се спасява на 13 август 1942 г. при торпилирането на кораба, на който се намира. На 13 август следващата година Чезаре, военен капелан с името отец Паолино, убяга от изстрелите на един снайперист, докато събира телата на загинали войници. На същия ден Стефания, която е взела монашеското име Чечилия, излиза от бенедиктинския манастир в Милано точно преди той да бъде ударен от бомба.

Луиджи умира в Рим на 9 ноември 1951 г. Неговата съпруга Мария живее още 14 години и намира утеша от болката, като пише. Една от книгите ѝ е „Радиография на един брак“. На 26 август 1965 г. тя умира малко след като е казала молитвата „Ангел Господен“ заедно с децата си.

КУЛТ

Процесът за провъзгласяване за блажени на Луиджи и Мария Белтрам Куатроки е открит 25 ноември 1994 г., а на 21 октомври 2001 г. папа Йоан-Павел II ги издига за почит на олтарите. На 28 октомври 2001 г. тленните останки на съпрузите са преместени в гробницата в светилището „Дева Мария на Божествена любов“ в близост до Рим.

Чудото, което позволи тяхната беатификация, се отнася до Джилберто Гроси, поразен от тежка болест на десетгодишна възраст. Лекарите не могат да си обяснят неговото пълно възстановяване, станало благодарение на застъпничеството на блажените. След него Джилберто може да осъществи мечтата си да стане неврохирург, оженени се и води нормален живот.

Църквата възпоменава блажения Луиджи на 9 ноември.

Както бе споменато, децата им са:

Филип (15. X. 1906 г. - 20. II. 2003 г.), известен като отец Тарчизио или като дон Тар;

Стефания (9. III. 1908 г. - 1. III. 1993 г.), известна като сестра Чечилия;

Чезаре (27. XI. 1909 г. - 31. XII. 2008 г.), известен като отец Паолино;

Енрикета (6. IV. 1914 г. - 16. VI. 2012 г.).

Частици от мощите на блажените се намират в престола на храма „Блажен Иоан XXIII“

Светлината на Вярата

Първата енциклика на папа Франциек „Lumen fidei“ (Светлината на вярата) е заключителна част от трилогията понтификални документи „Бог е любов“ - 2006 г., „Спасение в надеждата“ - 2007 г. С енциклика „Светлината на вярата“ папа Франциек закри Годината на вярата, обявена от папа Бенедикт XVI по повод петдесетгодишнината от откриването на II ватикански събор. През тази година християнинът бе насырен да се уедини в размисъл върху великия дар на вярата и да благодари за това „неизмеримо богатство, което Бог дава“ на всеки човек като светлина.

Вековечната тема за вярата във Всемогущия Бог е вплетена във всекидневието на човека още в старозаветните времена. Пророк Исаия призовава богоизбрания народ: „О, доме Яковов, дойдете и ще ходим в Господня светлина“ (2, 5). Да, вярата е източник на светлина, от която човекът се нуждае, за да не се отклонява от своя път. Благодатните й лъчи осветляват всички помисли, действия и желания в личния, обществения, културния, духовния живот на човека. Тази функция на вярата папа Франциек по най-убедителен начин изтъква в енциклика „Светлината на вярата“. В тази връзка той отчита факта, че „ко^то говорим за тази светлина на вярата, чуваме възраженията на мнозина наши съвременници. В днешния свят битува становището, че тази светлина била достатъчна за миналите общества и не обслужвала днешния човек, осланящ се на разума си, в стремежа му да прониква по нов начин в бъдещето; тъй че за него вярата била илюзорна светлина, която спъвала дръзвенението му за познания, а също и похода на свободния човек към бъдещето. Настигли обаче моментът, в който човекът започна все по-ясно да осъзнава, че независимият човешки разум не успява да осветлява бъдещето. И в крайна сметка разумът блуждае в тъмата и оставя човека във вледеняващ страх за бъдещето. Изпаднал в подобно състояние, той се отказва да търси истинската светлина, да търси голямата истинска, като се задоволява със светлинки, които мъждуват, но са неспособни да посочват и осветляват пътя. Ко^то липсва светлината, всичко е съмнено и тогава става неизвестно доброто да бъде различавано от злото и човекът изпада в безъщица. Ето защо възниква налагашата се необходимост особеното свойство на светлината на вярата да бъде възстановено, тъй като когато нейният пламък угасва, всички други светлини губят живителната си сила. И наистина светлината на вярата притежава особеното свойство да осветлява

всесяло живота на човека. Подобна животворна светлина обаче не е човешко творение. Тя се изльчва от Бог и води своето начало от срещата на човека с живия Бог, Който го зове и му открива Своята любов, на която човек може да разчита, за да изгради своя живот.

„Във вярата, тази свръххристиянска добродетел, дарена ни от Бог, ние откриваме, че една велика любов ни е дадена, че едно Слово ни е отпразнувано и че когато приемаме това Слово, което е Самият Исус Христос, Въпълтеното Слово, Свети Дух ни преобразява, осветлява пътя към бъдещето и ни окриля в надеждата, за да извървим този път с радост. В едно взаимодействие вярата, надеждата и любовта съставляват динамизма на християнския живот, насочен към пълното единение с Бог. Този динамизъм е непоклатима основа, тъй като е изграден върху познанието на истината, без която човекът не може.“ И в тази връзка папа Франциек цитира пророк Исаия: „Ако не вярвате, то е, защото не сте удостоверени“ (7, 9). Изводът е ясен - човек се нуждае от познание на истината и поради факта, че днес истината е в кризисно състояние, повече от всяка е наложително да бъде напомнена връзката на вярата с истината - с тази истина, която обяснява цялостния личен и обществен живот на човека и

е приета с недоверие. Това недоверие може да бъде разсеяно, ако получилият светлината на вярата не задържи само за себе си този дар, а го предаде на други - така, както в пасхалната нощ пламъкът на пасхалната свещ запалва много други свещи. Посредством една непрекъсната верига от свидетелства образът на Исус се предава от поколение на поколение, за да бъде съхранен през вековете в паметта на Църквата, която ни поучава да говорим с езика на вярата. Точно това ни припомня свети Иоан Благовестител: „Дух Светий ще ви научи на всичко“ (14, 26).

Става ясно, че човек не може да вярва самичък, тъй като вярата не е индивидуален акт; тя не е изолирана връзка между вярващия и Бог. Вярата се нуждае от среда, в която да бъде засвидетелствана и предавана. Тази среда е Църквата с тайнствата и предимно е тайнството Кръщението и тайнството евхаристия - скъпоценната храна за вярата.

Всепризнат за човек, чувствителен към проблемите, съпътстващи всекидневието на поверилия му Божи народ, папа Франциек ни насочва към размисъл върху благотворното влияние на светлината на вярата в днешното общество.

Семейството е първата бърънка от целия низ фактори, които съдействат за израстването на детето във вярата, чиято светлина ни е дадена в тайнството Кръщението. Имен-

но в семейството родителите насаждат у децата си семената на християнските добродетели. В процеса на своето израстване като християнин детето трябва да почувствава близостта и вниманието на семейството и църковната общност.

В съвременния свят са предприемани опити за изграждане на универсално братство между човеките въз основа на равенството помежду им. Лозунгите за братство и равенство, прокламирани от Френската революция през 1789 г., са ярък пример за това. Потопени в кръв, тези лозунги след време убедиха човека, че братство, което не се позовава на един общ Отец, не може да просъществува. Ето защо наложително бе да се завърнем към истинския корен на братството, който е Бог, нашият Отец небесен. Неизч�паемата Божия любов ние приехме чрез Исус Христос, наш брат. Вярата ни учи, че светлината на Божието лице ни осветлява чрез лицето на нашия брат. Християнската вяра донесе многообразни блага в полза на съвместния живот в гражданското общество. Благодарение на вярата в Бог опознавме унicalното достойнство на човешката личност.

В центъра на вярата откриваме Божията любов и Неговата загриженост за спасението на цялото човечество, изразени във Въпълъщението, Смъртта и Възкресението на

Исус Христос. Когато тази реалност е затъмнена, изчезва критериите за различаване на това, което прави човешкия живот ценен и уникатен. Тогава човек отхвърля моралната отговорност или предявява претенции за абсолютен арбитър, като приписва на себе си неограничена манипулативна власт.

Екологичните проблеми на планетата Земя също са огрени от светлината на вярата. И папа Франциек не пропусна да припомни задълженията ни за съхраняване на природата. Именно вярата, откривайки любовта на Бог, Създател на всичко видимо и невидимо, ни предоставя неотменимия правилник, съчинен от Него, според който сме длъжни да приемаме природата като поверен ни от Него дом, за който трябва да се грижим. Вярата също така ни помага да намираме начини за осигуряване на развитието на природата не само ради изгодите и възможностите за печалби, но и отчитайки сътвореното от Бог като дар, за който човечеството е длъжник. Освен това вярата ни учи да откриваме справедливи форми на управление, чрез които да изразяваме нашето убеждение, че всяка власт произтича от Бог, за да обслужва общото благо.

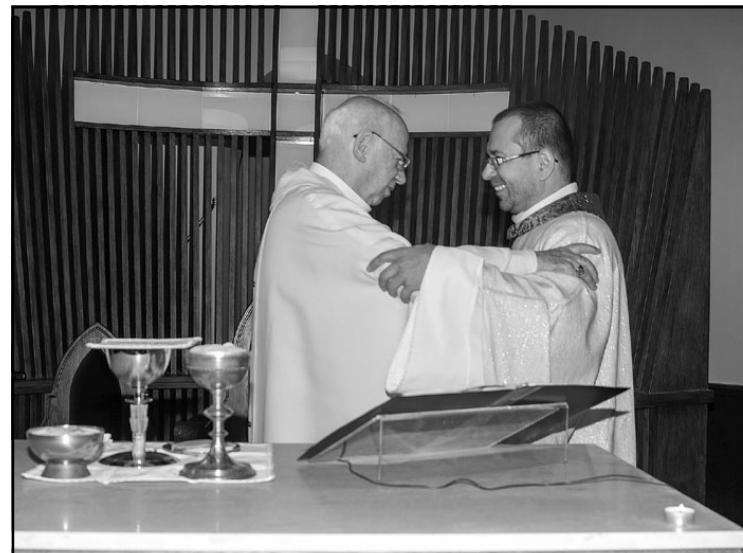
Когато вярата се смялява, тогава възниква риск основанията за живот да намаляват.

[На стр. 6](#)

Варна - отново отворени врати

[От стр. 1](#)

на тази черква има изключително символично значение. Както избраният народ, който преминава пустинята, за да стигне до Обещаната земя, така и ние изминахме дълъг път, за да се върнем отново в тази черква, която е енорийски храм на нашата общност. Настината радостта е изключителна, защото всеки храм е мястото, където хората се чувстват по-близо до Бог. Радвам се, че този храм, посветен на Непорочно зачатие на Дева Мария, отново е действащ и е предоставлен на хората от Варна. Ние от доста години се занимаваме с новата евангелизация и се надяваме, че в същия дух ще работим за увеличаване на посещаващите този храм. Защото както каза днес един от моите настойтели, живеем във време, когато има много безпризорни не само в материален и физически смисъл - без дом, а в смисъл, че нямат морални ценности. Надяваме се, че ще сумеем по нов начин да предаваме вечната Божия любов и да уверяваме хората, че Бог е винаги с тях, че Евангелието е актуално и днес, че наистина Бог обича човека и ще продължава да го прави. Благодаря на Бог за тази изключителна благодат на освещаването на черквата, благодаря за присъствието на епископите и апостолическия нунций, благодаря за присъствието на многобройните вярващи от свещенството, сестри монахи-

и вярващи миряни. Днешният ден беше прекрасен, защото показа, че общността ни е жива, изпълнена с радост и надежда. Дай, Боже, да продължаваме с този дух!

Много организации и дарители допринесоха за възстановяване на този храм. Това са фондациите: „Реновабис“, „Кирхе ин Нот“, „Комунитас“, семейство Лоринкови, Финбар О'Лири, Майкъл Свини, семейство Вуйчик от Полша и много други. Имената на основните спонсори ще бъдат изписани на табела на входа на черквата.

На 18 септември 2006 г. беше направена първа копка на реконструкцията на храма. Реставрацията му е дело на архитекта Владимир Рачев. До окончателното завършване на реставрационните рабо-

ти литургията беше отслужвана от отец Яцек в католическата параклис „Свети архангел Михаил“ в сградата на бул. „Княз Борис I“ №80. Отец Яцек сподели, че след освещаването на храма остава да се довърши енорийският дом, който е в дворното място до черквата.

Историята на храма е богата и драматична. Земята е купена още през 1865 г. А през 1883-1885 г. е построена вече първата католическа черква на Варна с голяма финансова помощ от страна на австро-унгарския император Франц-Йосиф I, с дарения на австраийски католици и помощ от Франция. Черквата се нарича „Непорочно зачатие на Света Дева Мария“. Това е средно голяма, красива черква, с висока камбанария. Девет години

по-късно италианският консул във Варна дарява на храма великолепен олтар от бял мрамор, докаран от Генуа. Храмът е построен по проект на италианския архитект Валентино, проектиран и катедралата в Русе; през 1912 г. и 1927 г. е пристроен и поправян. Черквата е еднокорабна, с притвор, апсида и кула. Централният вход е към улица „Преслав“. Като архитектура се отнася към неоготическите католически катедрали.

В първите години на тоталитарния режим в България започват гоненията срещу католици и други християнски деноминации. Те биват обвинени в какви ли не престъпления и това е повод черквите им да бъдат затворени. Това се случва и с варненската католическа черква.

През годините вследствие на невъзможността да се поддържа, храмът започва да се руши и разграбва. Окончателно е затворен през 1973 г. Дълги години черквата се извършва на една от важните търговски улици на града, а за да не прави впечатление, ограждат останките ѝ. Първите опити за възстановяване започват през 1995 г.

И ето, че още един храм в Никополската епархия отвори врати за молитва и отслужва на евхаристията. Този факт още веднъж показва, че Христовата Църква е жива и ще устои на всяка нападка и заради злото.

Росица ЗЛАТЕВА

Възвръщане към ценностите

От 29 ноември до 1 декември 2013 г. във Вършец се провежда третата поред научна конференция, организирана от Националния съвет за религиозните общности в България (НСРОБ), като темата бе „Хуманизъм, наука, религия в полза на обществото“.

Тази година акцентът бе по-специално върху отговора, който дават висшите добродетели и етичните постулати, проповядвани от отделните вероизповедания, пред предизвикателството на конкретните социални проблеми на обществото днес.

Срещата бе под патронажа на акад. Стефан Воденичаров, председател на Българската академия на науките.

Лекторите бяха от Богословския факултет на Софийския университет „Свети Климент Охридски“, от БАН - Института за изследване на обществата и знанието, от Мюсюлманското изповедание, от Арменската апостолическа църква, от Обединени евангелски църкви и от Централния израилски духовен съвет. Католическата църква в България

беше представена с доклад на тема „За добродетелта на вярата. Ценностите в западната средновековна доктрина“ на д-р Гергана Динева, асистент във Философския факултет на СУ, която се спря предимно върху авторите св. Аврелий Августин и св. Тома Авински. Съпътстващ доклад имаше и отец Петко Вълов, касаещ социалната доктрина и практика на Католическата църква.

Братството - основа и път за мира

От стр. 1

ето ни кара бавно да привикнем към страданието на другите и ни затваря в нас самите...

Глобализацията, както казва папа Бенедикт XVI, ни прави по-близки, но не и братя. Освен това много ситуации на неравенство, бедност и несправедливост бележат не само дълбоката липса на братство, но също така и липсата на култура на солидарността. Но вие идеологии, характеризиращи се с широко разпространение индивидуализъм, егоцентризъм и консуматорство, отслабват социалните връзки, подхранвайки манталитета за

„боклуците“, което води до презрение и пренебрежение към най-уважимите - тези, които са смятани за безполезни. Така човешкото съжителство заприличава все повече на едно прагматично и egoистично do ut des (ще ти давам, докато ми даваш).

В същото време е ясно, че и съвременните етики не са в състояние да формират истински братски връзки, тъй като братство, лишено от позоваването на един общ Баща като основа, не може да просъществува...

„Къде е брат ти?“ (Бит. 4, 9)
2. За да разберем по-добре

Научната конференция завърши с обща декларация, инспирираща загриженост в настоящата кризисна ситуация от възвръщане към изконните духовни и семеен ценности в българското общество, както и от подходящи грижи за възпитанието и образоването на младежта и за ясна и градивна визия за бъдещето на българското общество.

Отец Петко Вълов

**6 ИСТИНА
VERITAS**
Брой 1 (1482)
януари 2014 г.

това призвание на човека към братство, за да се познаят по-адекватно пречките за изпълнението му и за да се намерят начини за преодоляването им, важно е да се ръководим от познаването на Божия замисъл, който е представен на преден план в Свещеното писание.

Според историята на произхода всички хора произхождат от общи родители - от Адам и Ева, двойка, създадена от Бог по Негов образ и подобие (вж. Бит. 1, 26), от която се раждат Каин и Авел. В историята на първото семейство прочитаме генезиса на обществото, развитието на отношенията между хората и народите.

На стр. 7

Светлината на Вярата

От стр. 5

Ако отнемем от нашите градове вярата в Бог, доверието между нас ще отслабне. Тогава страхът единствен ще ни обединява.

Светлината на вярата също така ни откриват страданията по света. Само Бог знае колко са вървящите мъже и жени, за които страдащите по света са станали посредници на светлина. Папа Франциск ни връща към срещата на свети Франциск от Асири с проявления, както и към срещата на блажена Майка Тереза от Калкута с нейните бедни. И Франциск, и Майка Тереза при тези срещи разбраха тайната, която носят проявления и бедните индусти. Срещайки се с тях, двамата естествено не премахнаха напълно страданията им, а още по-малко успяха да им обяснят причините за техните страдания.

Страданието, отбележва

папа Франциск, ни напомня, че служението чрез вярата в полза на общото благо е служение на надеждата, устремена към бъдещето с убедеността, че силата на вярата, надеждата и любовта ни помога да откликаме на материалните и духовните потребности на всички човеци по пътя ни към „този град, чийто художник и строител е Бог“ (Евр. 11, 10), „заштото надеждата не посреща“ (Рим. 5, 5).

В заключителната част на енцикликата „Светлина на вярата“ папа Франциск се спира на притчата за сеяча, в която Иисус обяснява смисъла на добрата земя, в която посетите семена дават стократен плод. Това са „онези, които като чуят Словото, пазят го в добро и чисто сърце и приемат плод с търпение“ (Лк. 8, 5-15).

При изпълването на време-

ната Божието слово бе отправено на Мария и тя го прие с цялото си същество в сърцето, щото Словото да се роди като светлина за всички човеци. И тя зачена „вяра и радост“ - според израза на свети Юстин, мъченик (100-166). В контекста на отъска от притчата за сеяча откриваме образа на Дева Мария. Божията майка е съвършеният образец на вярата и свете Елисавета ще я посрещне с възхищението: „Блажена е тази, която е повярвала“ (Лк. 1, 45).

Вярата ни в Единния Бог не може да бъде изолирана от Непорочната Девица от Назарет. Тя е тясно приобщена чрез връзката си с Иисус към това, което вярваме. Тя е до Иисус през целия Му земен живот. Нейното майчинство осигури на Божия Син истинска човешка плът, с която Той ще умре на кръста и ще възкръс-

Нови социални услуги на „Каритас“ - Русе

През 2013 г. „Каритас“ - Русе, спечели проект пред престижната Българо-швейцарска програма за сътрудничество. Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Конфедерация Швейцария чрез Фонд за реформи, свързани с участието на гражданското общество. Той носи името „Развитие на нови социални услуги в мрежата на „Каритас“ - Русе, в Северна България“ и цели разкриването на такива услуги за деца в риск в четири енории на Никополска епархия.

В енория Белене ще бъде създаден Център за социална рехабилитация и интеграция за деца и младежи с увреждания. Община Белене вече предостави с решение на общинския съвет подходяща база, която бе ремонтирана с помощта на енорийски свещеник отец Паоло Кортези, оборудвана от „Каритас“ - Русе, и където скоро ще стартират терапиите.

Във Видин е планирано да се развие Център за обществена подкрепа на деца в риск и в момента текат преговори с общината за намиране на подходяща сграда.

В енории Ореш и Малчица ще бъдат създадени Центрове за работа с деца. Центърът в с. Малчица ще се помещава в енорийския дом и ще обхване голяма част от децата в селото и региона.

В енория Ореш центърът ще бъде в общинска сграда - бивше училище, което е цялата бе предоставено за безвъзмездно ползване от община Свищов на „Каритас“ - Русе.

Продължителността на проекта е три години, като след неговия край е планирано услугите да продължат като дейности, делегирани от държавата. Общо в центровете ще бъдат наети на пълно и не-пълно работно време дванадесет служители.

**Антония НАЙДЕНОВА,
„Каритас“ - Русе**

Помогни на болен и самотен възрастен човек да получи грижа и разбиране в своя дом. Изпрати SMS с текст DMS CARITAS на 17 777 на цена 1 лв. за всички мобилни оператори.

Нека заедно помогнем на възрастните хора да изживеят старините си спокойно. В грижа и обич.

Заштото СМЕ ХОРА!

Кампания на „Каритас“ в подкрепа на болни възрастни хора. Подробна информация можете да прочетете на www.homecare.caritas-bg.org

тигнем до Него чрез вярата.

Помогни ни да Му се доверяваме безпределно, да вярваме в Неговата любов и най-вече в случаите на изпитания и страдания, когато вярата ни е призована да расте.

Посади във вярата ни радостта на Възкръснalia.

Напомняй ни, че този, който вярва, никога не е самотен.

Научи ни да гледаме с очите на Иисус, за да бъде Той светлина по нашия път. И нека тази светлина на вярата винаги да расте в нас, докато настъпи този ден без залез, който е Самият Христос, творят син, Господ наш.

Рим, 29 юни 2013 г.,
на празника на светите
апостоли Петър и Павел,
в първата година
на моя понтификат.
Франциск

Енциклика представи
Иван ТЕОФИЛОВ

Кръщението на Христос

Кръщението на Христос поставя различни въпроси към нас. Един от тях е защо Иисус прие да бъде кръстен от Йоан Кръстител. Обяснява се с желанието на Спасителя да признае стойността на кръщението на Предтечата като преобраз на това кръщение, което сам Той смяташе да установи като начин за въвеждане в Своята църква. Йоаново кръщение е като прелюдия за кръщението, дело на Месията. „Аз ви кръщавам с вода за покаяние, но Оня, Който иде подире ми, е по-силен от мене... Той ще ви кръсти с Дух Светий и огън.“ Самият Предтеча придава временен характер на кръщението, извършвано от него; то е само подготовкa (пропедевтика) за кръщението в Свети Дух. Това убеждение Йоаново е видно и от диалога, който според евангелиста Матей предхожда кръщението на Христос, където Йоан казва: „Аз имам нужда да се кръстя от Тебе, а ти ли идеш при мене?“ В своя отговор Иисус не отрича истината, изказана от Йоан, но въпреки това държи на желанието си да бъде кръстен, защото такава е волята на Отца, който в кръщението вижда преминаването на стария съюз с еврейския народ, символизиран от обрезанието, към новия - този с Божията църква, скрепен с кръщението. „Остави сега, защото тъй нам подобава, да

изпълним всяка правда.“

Изпълнявайки над себе си Йоановото кръщение, от една страна, се гарантира приемствеността в Божия план за спасението между Стария и Новия завет, а от друга, се поставя едно ново начало, нов обред, който ще замени обръзгането на плът с кръщението в Дух и Истина.

Друг не по-малко учудващ факт е, че Иисус се подлага на едно кръщение, чиято цел е очистването чрез оправдяване на греховете. Знаем, че Той никога не е извършвал грех и не може да извърши, защото - бидейки Син Божий - Неговата святост е най-пълна и висша. Единощен с Отца, Той е съвършен както Отца, затова и ще каже на своите противници: „Кой от вас ще Мен укори за грех?“ (Йоан 8, 46). Той известява тази истина, за да покаже, че живее в пълна хармония с Отца. Тогава следва, че не може да се кръсти за оправдение на собствените грехове. Неговото кръщение може да има за цел единствено оправдяване на греховете на другите, т.e. на цялото човечество - очистване, което идва като прошка от Бог за всички нас. Неговото кръщение известява това кръщение, което ще бъде учредено като тайнство, плод на Христовото страдание и изкупителна жертва на Кръста за всички нас. Приемайки кръщението от Йоан, Иисус се ангажира лично да следва пътя, който ще Го отведе до изкупителната саможертва на Голгота. Той самият ще нарече „кръщение“ кръстната Си жертва: „С кръщение трябва да се кръсти; и колко Ми е мъка, докато се свърши

това!“ (Лк. 12, 50). А на учениците, които искаха да заемат първото място в Царството на Отца, Христос ще им отговори с въпрос: „Можете ли да пиете чашата, която Аз пия, и да се кръстите с кръщението, с което Аз се кръщавам?“ (Мк. 10, 38).

Истинското кръщение Христово е това, което ще се извърши на Кръста не с вода, а с кръвта, която Той ще пролее за всички нас. Кръщението в река Йордан ще е като едно предвкусване, като едно въведение към изстраданото кръ

щение на Кръста - истинската основа на тайнството кръщение, с което всеки от нас ще стане част от Църквата, от Мистичното Тяло Христово.

Кръщавайки се във водата на купела, ние се оприличаваме с кръстната смърт Христова, символизирана от водата (под водата няма живот за човека, а удавяне, смърт). Потопени в купела, ние се оприличаваме със смъртта и погребението Христови, умирайки за греха, така умира в нас „старият“ човек, човекът на грехопадението Адамово. А когато

Худ. Франческо Албани

свещеникът ни изважда от водата на купела и ни въздига над водата, т.е. над смъртта, това символизира възкресението, победата над греха и над неговото последствие - смъртта. Свети Павел подчертава тази истини, показвайки връзката, която съществува между кръщението и смъртта и възкресението Христови в посланието си до римляните, откъс от което четем по време на всяко кръщение (в източния обред). „Или не знаете, че всички ние, които се кръстихме в Христа Иисуса, в Неговата смърт се кръстихме? И тъй, ние се погребахме с Него чрез кръщението в смъртта, та както Христос възкръсна от мъртвите чрез славата на Отца, тъй и ние да ходим в обновен живот. Защото, ако сме сраснати с подобието на смъртта Му, то ще бъдем съучастници и на възкресението, като знаем това, че ветхият наш човек е разпнат с Него, за да бъде унищожено греховното тяло, та да не бъдем вече роби на греха“ (Рим. 6, 3-6). „Тъй и вие считайте себе си мъртви за греха, обаче живи за Бога в Христа Иисуса, нашия Господ“ (Рим. 6, 11).

Нека празникът Кръщение Христово бъде повод за припомняне на нашето кръщение и на нашите кръщелни обещания. Отричайки се от дявола и неговите пътища, умирайки за греха и неговите проявления, разкрайвайки се за стореното - само така ще можем да бъдем съпричастни със славата и радостта Христови при всеобщото наше възкресение. Имайки за залог Христос, Който победи злото, нека не унимаме, а с Негова подкрепа да се борим всеки ден, всеки на свое място, за възвържествуването на доброто и справедливото, докато стане един ден Бог „всички във всички“.

Отец Петко Вълов

ството е неговата същностна основа. Мирът, казва блаженият Йоан-Павел II, е едно неделимо добро. Или е добро за всички, или не е за никого...

Братството - основа и път за мира

„А всички вие сте братя“
(Мт. 23, 8)

3. Спонтанно възниква въпрост - мъжете и жените на този свят ще могат ли някога напълно да отговорят на копнежа за братство, отпечатан в тях от Бог Отец? Ще успеят ли със собствени усилия да преодолеят безразличието, егоизма и омразата, да приемат законните различия, които характеризират братята и сестрите?

Перифразирайки Неговите думи, можем да синтезираме отговора, който ни дава Господ Иисус, така: защото вие имате един само Отец, Който е Бог, а вие всички сте братя (срв. Мт. 23, 8-9). Братството е вкоренено в бащинството на Бог. Не става дума само за родово бащинство - неясно и исторически неефективно, а за лична любов - навременна и изключително конкретна - на Бог към всеки човек (Мат. 6, 25-30). Следователно е едно бащинство, което поражда наистина братство, защото Божията любов, когато е приемана, се превръща в най-мощния преобразовател на същността и на взаимоотношенията ни с другите, отваряйки хората към солидарност и действено

споделяне.

Братството между хората се възражда във и от Иисус Христос особено чрез Неговата смърт и възкресение. Кръстът е основата на братството, която хората не са в състояние да изградят сами...

В смъртта на Иисус на кръста се намира и преодоляването на разделението между народите - между народа на Завета и народа на езичниците, лишен от надежда, тъй като до този момент е оставил чужд за заветите на обещанието. Както четем в посланието до ефесянини, Иисус Христос е този, Който примири в Себе си всички човеци. Той е мирът, защото от двата народа направи съм един, разрушавайки стена на разделението, т.e. враждата. Той създаде в Себе си един само народ, един само нов човек, един само нов човечество (вж. 2, 14-16)...

Братството - основа и път за мира

4. Имайки предвид всичко това, лесно е да се разбере, че братството е основа и път за мира. Социалните енциклопедии на моите предшественици предлагат ценна помощ в това отношение. Би било доста-

тъчно да се позова на определенията за мир на *Populorum Progressio* на папа Павел VI или на *Sollicitudo rei socialis* на блажения Йоан-Павел II. От първата заключаваме, че цялостното развитие на народите е новото име на мира. От втората - че мирът е *opus solidaritatis* (дело на солидарност).

Папа Павел VI заключава, че не само хората, но и народите трябва да живеят в дух на братство. Той обяснява: „В това взаимно разбирателство и приятелство, в това свято общение ние трябва да [...] работим заедно за изграждане на общото бъдеще на човечеството.“ Това задължение се отнася преди всичко към най-благодетелстваните. Техните задължения са вкоренени в човешкото и свръхчестиво братство и се представят по три начина: задължението за солидарност, което изисква богатите държави да помогат на по-малко развитите; задължението за социална справедливост, което изисква повече коректност в несъвършените отношения между силните и слабите народи; задължението за всеобща благотворителност, което налага на съдържаването на един по-хуманен свят за всички, в който всеки има какво да даде и да получи, така че развитието на едните да не бъде пречка за развитието на другите.

Така че ако разглеждаме мира като *opus solidaritatis*, не може да не приемем, че брат-

ството е неговата същностна основа. Мирът, казва блаженият Йоан-Павел II, е едно неделимо добро. Или е добро за всички, или не е за никого...
Братството - предпоставка за преодоляване на бедността
5. В *Caritas in veritate* моят предшественик припомни на света, че липсата на братство между народите и хората е важна причина за бедността. В много общества се забелязва дълбока бедност в отношенията, дължаща се на липсата на здрави семейни и общесствени отношения. Със загриженост отбелязваме увеличаването на различни видове недоволство, маргинализация, самота и зависимости. Такава бедност може да се преодолее само чрез преоткриването и оценяването на братските отношения в семействата и общностите, чрез споделянето на радости и скърби, трудности и успехи, които съпътстват живота на хората.

Освен това, ако от една страна, има намаляване на абсолютната бедност, от друга страна, не можем да не признаям сериозното увеличаване на относителната бедност, т.e. на неравенството между хора и групи, които живеят заедно в дадена област или в определен исторически и културен контекст. В този смисъл са нужни и действени политики, които наследяват принципа на

На стр. 8

(Продължава от бр. 12)

В публикация от 1914 г., свързана с епархийния живот, Ронкали съсредоточава вниманието си върху участиято на вярващите в литургията: „Следва да се отбележи, че действията по време на християнско богослужение не са подобни на театралните постановки, при които публиката е зрителят - внимателен, съсредоточен, развлечуван, докато го иска, но винаги и само зрител, а са действия, при които самият народ трябва да бъде актьор с добаваща част, следователно имащ пълно право и задължение да изпълнява.“

За него литургията е най-висша форма на молитва: „Ако вярващите бяха добре запознати и честваха празниците с духа, който Църквата желаеше да ги научи, щяхме да станем свидетели на обновление и ръст на вярата, на молитвата и религиозното обучение, а оттам би се подобрил и целият християнски живот.“

„Църквата се моли по начин, отговарящ на същността ѝ, а бидейки тя по начало общност, следва, че тя трябва да се моли по един общностен, социален начин. Ако ние искаем да бъдем синове на Църквата, ако искаем да бъдем християни, трябва да се молим колкото е възможно повече, както тя се моли, трябва да проникнем в замисъла ѝ, да сме в унисон с духа ѝ, да я следваме върно във всички форми на богослужение.“

Младият свещеник дон Ан-

джело, винаги в послушание, не се отказва обаче и от творчеството - доказателство за това са „Месата на войника“ и „Месата на ученика“: „Говорихме си с отец Джемели наред с другото за възможността да популаризираме учението и по-дейното участие на народа в литургията. Това са едни от пионерчетата, които са забили в главата ми, и бих бил щастлив, ако успея да ги закова и на други. Засега ще започна тук, сред моите младежи, с нещо мъничко, което ще им помогне да разберат свещените ритуали.“ (1919)

Централно място е отредено за Божието слово

По време на духовните упражнения през 1909 г. Ронкали изразява желанието си за четене на библията: „Многократно по време на упражненията усещах силно желание да изучавам Светото писание и започнах сладко да чета посланията на свети Павел. Смятам да продължа по този начин, служейки си често с абзац от Светото писание и по-специално от Новия завет, върху който да размислявам. Всяка вечер, преди да си легна, ще чета внимателно и напълно отдалено глава от Светите книги.“

Малко по-късно, вече като патриарх на Венеция, той пише в пасторалното си писмо от 1956-а: „Вие разбирате, мои възлюбени братя и синове, че всяко позоваване на Светото писание, което вдъхновява това мое обръщение към вас по време на постите, отговаря не на скрупули, а на чувството за дълг и конкретна тежка отговорност, произтичаща от моето пасторално служение. Да преподаваш Светото писание и по-специално Евангелието на народа, да накараш тези синове да се анга-

Семената на събора

жират с нашата грижа към Светите книги е алфата - първата измежду дейностите на един епископ и неговите свещеници. Омегата - последната, ако ми позволите да опиша тази картина, е представена от благословената чаша на нашия олтар всеки ден.“

Жаждата и стремежът към единство и диалог в живота на Ронкали

Икуменичните възгледи на Анджело Ронкали са се формирали преди всичко по време на дългия му престой в България, Турция, Гърция и Франция.

В България той поддържа постоянни контакти с Католическата църква от източен и западен обред, с Православната църква и с останалите вероизповедания.

В Турция и Гърция се среща с православни, мюсюлмански и еврейски общности, а във Франция се сблъсква с религиозния плурализъм, началото на секуларизацията, наченките на „новата теология“ и пасторалната дейност сред работническата класа. През този период младият епископ Ронкали остава уверен на икуменичните си убеждения.

В крайна сметка най-вече защото е далеч от Рим, а често е и част от малцинството, у него започва да се формира нова представа за икуменизма, която е по-скоро схващането за преминаване от идеята за обединение и завръщане към идеята за общение.

„Патриарх Вениамин ме посрещна много добре. Не засегнахме въпроса за обединени-

ето или друго, избегнахме всяко препятствие. И все пак не липсаха духовни и интересни теми за разговор - апостолатът за мир от името на всички религии, византийските учения... допаднахме си взаимно.“ (27 май 1939 г.)

„За съжаление не мога сега да ви кажа друго, освен че каузата за обединение на Църквите спечели в лицето на смирения доподписан пламенен приятел, който бил желал да постигне успех в апостолата в полза на горепосоченото.“

„Наш висш дълг е своеевременно да подгответим всички за обединение на душите - както католическите, така и православните, подхранвайки ги с по-осезаема и живя вяра и духовност, каквито тук липсват напълно, а затова е нужно да се облагоприятстват всички форми на побратимяване между католици и православни, което неотменно ще ги отведе до чистите извори на религиозния християнски живот.“ (Из писмо до отец д'Herbigny, 9 юли 1925 г.)

Тази промяна в мисленето можем даоловим и в начин на му на изразяване. Ронкали никога не нарича православните „схизматици“ или еретици, както е подобаващо за оново време. Назовава ги „православни“, „братята православни“ или „гърци“.

В официалната си кореспонденция използва термина „братята дисиденти“. Опитва се да изведе на преден план преди всичко това, което съврзва, а не това, което разделя: „Католиците и православните не са врагове, а бра-

тя. Имат една и съща вяра, участват в едни и същи тайнства, най-вече - в една и съща евхаристия. Разделят ни само някои неразбирателства, свързани с божествените закони на Църквата Христова. Онези, които причиниха тези неразбирателства, са мъртви от векове. Да загърбим миналите спорове и нека всеки в своята област да работи, за да направи добри нашите братя, давайки им добър пример. И въпреки че сме поели по различен път, един ден ще се срещнем чрез обединението на Църквите, за да образуваме, всички заедно една-единствена истинска Църква на Нашия Господ Иисус Христос.“ (Из писмо до Морчевски, 27 юли 1926 г.)

Уважение към православните традиции

Ронкали често проявява уважение към вековната християнска традиция, спазвана от православните.

Става поклонник в Гърция - посещава Атонския манастир, а след това и Метеора.

Моли се пред античната руска икона на Девата от Иviron с думите: „Моля се пламенно за Изтока, за Русия и за Вселенската църква.“

В манастира „Свети Пантелеимон“ - център на руската духовност, където е живял светият старец Силвано, говори за „възвишен събор на молещи се монаси“.

Монс. Риги, секретарят му, разказва, че в манастира „Ватопед“ Ронкали е бил допуснат зад иконостаса, където коленичил, за да обожава евхаристичния хляб, съхраняващ се там, а прикиnil и

Корупцията и организираната престъпност се противопоставят на братството

8. Хоризонтът на братството предвижда пълноценно развитие на всеки мъж и жена. Справедливите амбиции на един човек, особено когато е млад, не трябва да бъдат измамени и засегнати, не бива да бъде открадната надеждата, че може да ги осъществи... Дори в споровете, които са неизбежна част от живота, трябва винаги да помним, че сме братя и за това да възпитаваме и да се възпитаваме да не приемаме близния като враг или като противник, който трябва да бъде унищожен.

Братството поражда социален мир, защото създава баланс между свободата и справедливост, между лична отговорност и солидарност, между индивидуално благо и общо благо...

Истинският дух на братство побеждава личния егоизъм, който пречи на хората да живеят в свобода и в хармония помежду си. Този егоизъм се развива социално както в много форми на корупция, днес така широко разпространена, така и при формирането на престъпни организации - от малки групи до действащи

От стр. 7

братството, осигурявайки на хората - равни в своето достойнство и в основните си права - достъп до капитали, до услуги, до образователни ресурси, здравеопазване, технологии, така че всеки да може да се развие напълно като личност.

Също така са необходими политики, насочени към намаляване на прекомерното неравенство в доходите. Ние не трябва да забравяме учението на Църквата за така наречената социална ипотека, съгласно което - ако е позволено, както казва свети Тома Аквински, и дори необходимо, „човек да има правото на собственост върху благата“, когато се отнася до използването им, той не ги притежава „като изключително свои, но и като общи - в смисъл, че те могат да ползват не само него, но и другите“.

И накрая, има още един начин да се настърчи братството и така да се преодолее бедността, който трябва да бъде в основата на всички други начини. Това е щедростта на тези, които избират умерения начин на живот, на тези, които чрез споделяне на собственото богатство успяват да почувстват братското общение с другите. Което е от решаващо значение за следването на Иисус Христос и човек да бъде истински християнин. И това не са само богооповетени, да-

ли обет за бедност, но и много семейства и отговорни граждани, които твърдо вярват, че братската връзка с близкия представлява най-ценното благо.

Преоткриване на братството в икономиката

6. Сериозните съвременни финансови и икономически кризи, които намират своя произход в постепенното отделяне на човека от Бог и от близкия венесинто нъктърсне на материали блага, от една страна, и обединяването на междуличностните и обществените отношения, от друга, са подтикнали мнозина да потърсят благодеянието, щастие и сигурността в потреблението и печалбата извън всяка логика на една здрава икономика. Още през 1979 г. папа Йоан-Павел II предупреди за наличието на „реална опасност, че докато расте господството на човека над материалния свят, той губи основните постове на това господство и в много отношения неговата човечност става подвластна на този свят и сам той се превръща в обект на разнообразни манипулации - често трудно забележими - в резултат на цялата организација на обществения живот, чрез системата на производство, чрез натиска на средствата за комуникация“.

Поредицата икономически кризи следва да доведе до

подходящо преосмисляне на модела на икономическо развитие и до промяна в начина на живот. Настоящата криза въпреки своите тежки последствия за живота на хората може да се окаже добра възможност да се възстановят добродетелите на благородното, умереността, справедливостта и мъжеството...

Братството потушава войната

7. През изминалата година много наши братя и сестри изстрадаха унизителния опит на войната, която представлява сериозна и дълбока рана, причинена на братството.

Много са въоръжените конфликти, които се случват сред общото безразличие. Уверявам всички, живеещи в земи, където оръжията сеят терор и разрушения, за моята лична близост и тази на цялата Църква. Църквата има мисията да носи любовта на Христос дори до безпомощните жертви на забравените войни чрез молитва за мир, обслужване на ранените, гледните, бежанците, евакуирани и на тези, които живеят в страх. Освен това тя надига гласа си, за да стигне до отговорните лидери викът

на страданието и болката на това страдащо човечество и за да бъдат прекратени - заедно с военните действия - всяка несправедливост и поизваждане на основните човешки права.

Поради тази причина бих искал да отправя силен призив към тези, които с оръжие сеят насилие и смърт. Преоткрийте в този, когото днес считате за враг за убиване, вашия брат и не вдигайте ръка срещу него! Откажете се от пътя на оръжието и идете към другия с диалог, прошка и помирение, за да се възстановят справедливостта, доверието и надеждата около вас...

Не можем да не отбележим, че международните споразумения и националните закони, въпреки че са желани и необходими, не са достатъчни сами по себе си да предпазят човечеството от риска за въоръжен конфликт. Необходима е промяна на сърцето, която да позволи на всеки да разпознае в другия един брат, за когото да се грижи, с когото да работи заедно, за да се изгради за всички един живот в пълнота... Предусловие, необходимо за упражняване на всички други права.

У младия Ронкали

придружаващите го да направят същото с думите: „Няма съмнение, че тук е Христос, и то не някакъв православен Христос, различен от католически.“

Промяната в неговото поведение не остава незабелязано в Рим и му навлича редица неприятности.

„Трябаше да поема този кръст не от България, където се чувствах наистина прекрасно и където моят апостолски труд беше щедро възнаграден с небесна благодат, а от ръцете на самата почитаема света конгрегация и по-точно от мълчанието и изолацията, в която ме постави, въпреки че молбите да ми дават указания продължават вече три месеца, а отговор няма. Добре знам, че бавно се вземат решения в Рим, но поне може да ми напишат някой ред, за да ми нахвърлят главните насоки... А ако не друго, поне да ме приканят към търпение... Или да ме посъветват по личен проблем, за което ги помолих и имайки предвид важността на въпроса, нямаше как да взема самостоятелно решение. Обаче нищо и нищо. Кажете ми Вие, монсеньор, какво трябва да направя...“ (Писмо до монс. Боргиджини Дука, 26 август 1925 г.)

„Епископ съм от 20 месеца. Както и предполагах, службата ми навлече доста главобояния. Но те не идват от българите, за които работя, а от главните органи на църковната администрация. Не очакваш унижения и огорчения от този род и това ме накара да

страдам много.“ (Дневник на душата, ноември - декември 1926 г.)

В България и Турция Ронкали се стреми да създаде един истински „култ към приятелството“ с множество лични срещи: „Тъжното чувство ме обзе при останките, открити в Скутари, и заради атмосферата, царяща в турския свят, така далеч от изворите на цивилизацията, въпреки че е на две крачки от нея, така да се каже - в краката й. И все пак ги обичам в името на Исус Христос и не страдам, че християните се изразяват така зле, което демонстрира колко малко Евангелието е доносало душата им. Обичам ги, защото това е част от мое служение на отец, на пастир и на апостолически делегат. Обичам ги, защото вярвам, че са призовани към изкупление. Знам, духът на много от моите католически чеда се бунтува против мен. Но това не ме притеснява и не ме обезсърчава.“ (27 юни 1936 г.)

През октомври 1938 г., малко преди да починат Кемал Ататурк и православният патриарх, монс. Ронкали пише: „Не споделям студенината, спускаща се над тези два живота, които си отиват. Моля се на Господ и за единия, и за другия. На Господ е отредено да ги съди. Смяtam, че присъдата им ще бъде по-добра от нашата собствена. Кой знае колко дълбоко е човешкото сърце? Водачът на турците, светският реформатор на този народ и религиозният водач на православните в Гърция могат доста доб-

ре да предложат на Господ такова издигане на душата, способно да ви залее като вълна от спасителна благодат. Така да бъде.“

Можем спокойно да заключим, че предпочитаните моменти от първите десетилетия на неговото служение ка-

доброто от моето служение в тази страна. Да бъде благословен Господ и да ни помога да отдаваме чест на кръста си.“

Многобройните посещения понякога пречат на официалните му задължения, но Ронкали няма нищо против: „Тези посещения ми харесват, защото са повод да направя нещо добро. Но ми остава малко време, за да поработя над кореспонденцията си. Търпение. Милосърдието - във всичките му разновиднос-

тът се натъква на арменски търговци, редовно посещава еврейска книжарница, а антиквариатът на един босненски турчин е едно от любими-те му места.

По време на проповедта си на Петдесетница през 1944 в Истанбул казва: „Ние обичаме да се дистанцираме от хората, които не изповядват нашата вяра - от братята православни, протестанти, израилити, мюсюлмани, вярващи и невярващи от другите религии. Обичаме си нашите черкви, нашите традиционни култове, нашите литургии.“

Разбирам много добре, че росовите, езиковите, националните различия са мъчително наследство от миналото, насетено с тъга, и все още ни държат на разстояние един от друг, но това не е хубаво, а е и доста объркващо.

Изглежда логично всеки да се занимава със себе си, със своята семейства и народна традиция, вкопчил се в ограниченията на обкръжението си - точно както е правило населението в градовете по време на бронзовата епоха, когато градът се изграждал като непревземаема крепост и хората са живеели откъснати един от други.

Мои скъпи братя и чеда: трябва да ви кажа, че в светлината на Евангелието и основния католически принцип това е погрешна логика. Иисус дойде, за да премахне тези бариери, Той умря, за да извести вселенското братство. Централен момент в учението му е любовта, която свързва всички хора в Него - като първи измежду братята, и която свързва Него с нас в Отца.“

(Следва)

Отец Паоло КОРТЕЗИ

Анджело Ронкали в Български геран, 1925 г.

то епископ са срещите, посещенията, „култът към приятелството“. Ронкали е приемал всеки, който е пожелаел да се срещне с него, в продължение на часове; през останалото време е обикалял района си: енории, религиозни къщи, болници - не само в София и Истанбул, а и в най-малките населени места. Посещава много хора, посещава всички.

След посещение при млада болна жена пише: „Тези посещения на пастира, който окружава и успокоява, са най-

ти, стои над всичко друго.“ Ронкали използва всяка възможност, за да се запознава с хората и да разговаря с тях. На него сякаш му допада повече „ориенталският“ аспект на градовете. Обича да се разхожда, да обикаля малките антикварни магазинчета. В дневниците си често описва старинните книги, които е купил, и... килимчетата!

Всички тези посещения несъмнено водят до създаването на редица контакти и общуване с различни хора. По уличките на Истанбул делега-

разумно ресурсите за благото на всички, като се пази красотата, предназначението и полезното на отделните живи същества и тяхната функция в екосистемата. Седна дума - природата е наше разположение и ние сме призвани да я управляваме отговорно. Вместо това често сме движени от алчност, от желанието да господствува, да притежаваме, да манипулираме, да експлоатираме. Ние не пазим природата, не я уважаваме, не я разглеждаме като безвъзмезден дар, за който да се грижим и да бъде в услуга на братята, включително и на бъдещите поколения.

...Как използваме ресурсите на Земята? Днешните общности трябва да мислят сериозно за иерархията на приоритетите, към които е насочено производството. Задължително е да се следи така да се използват ресурсите на земята, та никой да не гладува. Възможните инициативи и решения са много и не се ограничават с увеличаване на производството. Добре известно е, че сегашното производство е достатъчно; при все това милиони хора страдат и умират от глад и това е един истински скандал...

Следователно трябва да се намерят начини, така че всеки да може да се използва от плодовете на земята... В този смисъл бих искал да припомня на всички един от карди-

налните принципи на социалното учение на Църквата - всеобщото предназначение на благата...

Заключение

10. Братството трябва да бъде преоткрыто, обичано, опитано, възвестявано и свидетелствано. Но единствено любовта, дарена от Бог, е тази, която ни позволява да приемем и да живеем напълно братството.

Необходимият реализъм в политиката и икономиката не бива да бъде сведен до технологии, лишени от идеализъм, които пренебрегват трансцендентното у човека. Когато липсва тази отвореност към Бог, всяка човешка дейност обединява и хората са сведени до обекти за експлоатация...

Ние, християните, вярваме, че в Църквата сме членове един на друг, всички сме нужни един на друг, защото на всеки от нас е дадена благодат според мярката на Христовия дар за общото благо (вж. Ефес. 4, 7. 25; 1 Кор. 12, 7). Христос дойде на света, за да донесе Божествената благодат, т. е. възможността да участваме в Неговия живот. Това води до изтъкване на братски връзки, основани на взаимност, на прошка, на цялостно събетдаване в зависимост от ширината и дълбината на Божията любов...

„Нова заповед ви давам - да се любите един други; както Аз ви възлюбих, така и вие

да се любите един други. По това ще познаят всички, че сте Мои ученици, ако имате любов помежду си“ (Ин. 13, 34-35). Това е благата вест, която изисква от всеки една стъпка в повече, едно постоянно упражняване на емпатия (б. пр. - съчувствие, съпраживяне), изслушване на страданието и надеждата на другия - дори и най-отдалечения от мен, тръгвайки по трудния път на тази любов, която знае да се отдае даром за доброта на всеки брат и сестра.

Христос прегръща цялата личност и не иска никой да бъде погубен. „Бог не проводи Сина си на света, за да съди света, а за да бъде светът спасен чрез Него“ (Ин. 3, 17). Той го направи без принуда, без да насила никого да отвори вратите на сърцето и ума си. „Поголемият между вас да бъде като онзи, който служува“, казва Иисус Христос. „Аз съм сред вас като прислужник“ (Лк. 22, 26-27). Всяка дейност трябва да бъде белязана от отношението на служение към хората, особено към по-далечните и непознатите. Служението е душата на това братство, което изгражда мира.

Дева Мария, майката на Иисус, да ни помогне да разберем и да живеем всеки ден братството, което извира от сърцето на нейния Син, за да занесе мир на всеки човек на тази наша любима земя.

Със съкращения

и път за мира

в световен мащаб, които увреждат в дълбочина законността и справедливостта, нараняват в сърцето достойността на личността...

Мисля си за раздиращата драма на дрогата, с която някои се обогатяват, незачитайки моралните и гражданските закони; за опустошението на природните ресурси и замърсяването. За трагедията от трудовата експлоатация; за прането на пари, както и за финансовите спекулатии, които често придобиват хищнически и вреден характер за цели икономически и социални системи, излагайки милиони мъже и жени на бедност. Мисля си за проституцията, която всеки ден взема невинни жертви, особено сред по-младите хора, ограбвайки тяхното бъдеще. Мисля за мерзостта от трафика на хора, за престъпленията и насилията над деца, за робството, което все още разпространява своя ужас в много части на света; за трагедиите на

мигрантите, често пъти нечувани. За тези неща папа Йоан XXIII пише: „Общество, основано единствено на сътношенията на силите, не е човешко. В него неизбежно хората са принуждавани и притиснати, вместо да бъдат улеснявани и насыщавани да развиват и усъвършенстват самите себе си.“ Човекът обаче може да се обърне и никога не трябва да се изключи възможността да промени живота си. Бих искал това да е послание на надежда за всички, дори и за онези, които са извършили ужасни престъпления, защото Бог не иска смъртта на грешника, а да се обърне и да живее (вж. Йез. 18, 23)...

Братството помага

да се съхранява и култивира природата

9. Човешкото семейство е получило от Твореца един общ подарък - природата. Християнското виждане за сътворението дава положителна оценка относно законния характер на действията за извлечане на ползи от природата, при условие че се действа отговорно. Т. е. признавайки тази „граматика“, която е вписана в нея, и използвайки

(Продължава от бр. 12)

След малко Артабан бил вече далече. Вазда, отпочинал, препускал през пъсъците на пустинята. На хоризонта вече се виждали очертанията на планината Нимрод с намиращия се на нейния връх храм на Седемте сфери. Напразно Артабан направял взор, но нито при светинята, нито по-долу в пустинята съзрял следа от кервана. Отвесните скални склонове на Нимрод блестели в очите на изгряващото слънце...

Артабан спрял коня в подножието на планината и сам почнал да се катери по скалите. Сърцето му спряло при мисълта, че може да не намери другарите си. Най-сетне стигнал пред портала на храма. Тримата магове вероятно отдавна били напуснали това място, защото цялата равнина била пуста чак до най-далечните хоризонти. Само тук-там сред пъсъците се мяркали силуети на чакали, търсещи плячка. Изведнък Артабан съгледал малка пирамидка, направена от почупени тухли на ръба на тераса. В нея той намерил пергаментов свидетел, в който пишело: „Чакахме до полунощ, по-дълго не можем да останем. Отиваме да намерим царя. Ако искаш, следвай ни!“ Артабан седнал на земята и скрил лицето си в длани.

- Какво да правя? - размишлявал той. - Как така мога да тръгна на толкова дълъг път без вода и храна. А и моят кон, капнал от умора, не е в състояние да продължи. Дали пък да не се върна във Вавилон, да промадам сапфира, да купя керван с камили и хранителни запаси за изпът? О, поне да настигна момите братя! А може и да не намеря моя цар, може очите ми никога да не Го видят заради това, че закъснях, оказвайки помощ на бедния човек.

След много усилия и мъки Артабан най-сетне стигнал във Витлеем. Братята му обаче не били вече там. Те изпълнили своята задача, намерили Божественото детенце и Му поднесли даровете си - злато, лиган и смирна. Четвъртият мъдрец също носел безценни дарове: рубин - червен като изгрева на много горещ ден, и бисер опалов - като връх на снежна планина, на който се преливат последните отблъсъци на залеза.

- Нищо, че закъснях и че своя дар ще трябва да подаря сам на моя Господ - размишлявал Артабан. - Аз съм във Витлеем и след малко ще видя Светлината, изгряваща над света. О, само да Го видя колкото се може по-скоро!

И тръгнал по главната улица на Витлеем. Градчето изглеждало безлюдно, не се мяркали никакви хора.

- Навсякъде всички са отишли в планината с добитъка - умувал Артабан. Изведнък от една къщичка чул звучното пееене на коледна песен. С бързи крачки се озовал пред къщичката и влязъл. В малка, но прилична стаичка видял млада жена, която пристигала на ръце от Артабан, тя започнала да му раз-

казва, че преди три дни някакви непознати благородници пристигнали във Витлеем от Далечния изток. Казали, че звезда ги завела до дома, където именно пребивавали Йосиф от Назарет със съпругата си Мария, и там намерили Детето, което търсели и на което поднесли богати красиви дарове. Не след дълго заможните големци напуснали града, а веднага след тях се измъкнали Йосиф и Мария с Детенцето. Говори се, че избягали в Египет, защото се страхували за живота на Детето.

- Не знам колко е истината това - казала жената, - но вярно е, че откакто изчезнаха, нещо тежи над нашия град, сякаш някаква опасност го застрашава. Изглежда, римски войници ще да пристигнат от Йерусалим, за да ни обложат с нови данъци. Затова е толкова пусто в града. Нашите мъже отидаха със стадата в планината, за да не ги дадат на войниците.

В това време малкият, спящ на ръцете на майка си, се събудил. Чужденецът предизвикал у него голям интерес, защото детенцето протягало ръчичките си към златния кръг, който висял на врата на Артабан, и та-ка се усмихвало, че сърцето на мъдреца почнало да бие по-силно...

Артабан се замислил: „Царят е заминал за Египет, но аз и там ще го намеря...“ В това време майката положила детето да спи в люлката и почнала да приготвя гощавка за пътника. Изведнък на улицата се вдигнала връвя. Чули се писъци и плач, звуци на тръба, зъвунете на оръжие. Някой извикал:

- Помощ! Войниците на Ирод убиват децата ни!

Като чула това, младата майка пребледняла от ужас. Сграбчила сина си и се скрила в най-тъмния ъгъл на стаята. Артабан застанал на прага на къщата, готов да брани детето до последно. Огромната му фигура изпълнила цялата рамка на вратата. Уличката се напълнила с войници... Като видели мага, за момент се стъписали. По лицата им можели да се прочетят несигурност и уплаха. В този момент от групата излязъл млад офицер и като се приближил до Артабан, поискал да го отмести с ръката си. Но Артабан не помръднал. Лицето му било така спокойно, сякаш гледал звездите и по тях четял тайните на съдбата. Той се сторил на офицера сякаш прониква в някаква неизмерима далечина. Пред такъв поглед даже хищният леопард отстъпва, тъй че и младият офицер се поколебал и вдигнатата ръка отпаднала от Артабан. А магът го погледнал и му рекъл:

- Сам съм в тази къща и желая да остана сам в нея. Ето наградата за разумен офицер, който не желае да ме беспокои...

След като казал това, извадил от пояса си рубина с приказна красота и го положил на разтворената си длан. Младият офицер онемял при вида на толкова великолепна съкъпченост. Алчно сграбчил съкровището и като го скрил дълбоко в наметалото си, викнал към войниците:

- Напред! В този дом няма де-

те...

При тази заповед войниците се разпръснали и побягнали да търсят нови жертви. Магът зас-

танал до прозореца и почнал да се моли:

- Боже на истината - заплахала наболялата му душа - прости, че с лъжа изцапах устата си. Сторих го заради детето, за да го спася от смърт. Ето, сапфира и рубина - тези два дара, които бях предназначил за Бога, дадох ги на хората. Сега няма да съм достоен да погледна лицето на моя Цар.

Така се молил Артабан, а стоящата в дъното на стаята радостна майка, гушкайки до гърдите си своя единороден, шепнала:

- Нека Бог стократно те въз награди, благодетелю наш, за това, че спаси живота на моя син. Нека Бог погледне благосклонно на тебе и нека излезе над тебе всички небесни дарове. Нека Неговият мир бъде с тебе...

Напразно Артабан търсил в

ците и старейшините искали Неговата смърт, защото наричал себе си Син Божи и Цар юдейски. И Пилат го осъдили на смърт чрез разпъване.

Артабан слушал, а думите влизали в душата му като животворна роса. Тридесет и три години пътувал, за да ги чуе най-после. Значи всичко това било истина? Царят се родил, но хората Го отхвърлили, презрели и ето сега трябва да умре на кръста. Но ако той не е същият, който се родил във Витлеем, за чието идване известявала звездата и за когото пророкували и предсказвали пророците? Тези съмнения измъчвали Артабан. Независимо от това накрая решил:

- Ще отида да Го видя. Кой знае, може би Той е наистина моят Господ, моят Цар. Пък може би ще успея и да Го спася? Та нали имам още един камък, с който мога да Го откупя от ръ-

ломки почнали да падат върху главите на преминаващите хора. Носел се прах, който влизал в очите, в устата и обсивал всичко наоколо. Тълпата бягала като подплашено стадо овце. Само Артабан останал със спасеното от него момиче. Не избягал, пък и от какво да се страхува? Неговият живот, все едно, нямал никакъв смисъл - преди малко се бе разделил с последния си дар, с който искал да откупи живота на своя Цар. Сам бе прекъснал последната нишка на надеждата и ето сега неговото пътуване завършвало, тъй като не успял да намери Царя, не постигнал целта си. Слязъл бе от сцената на живота победен. Но въпреки всичко в този миг усещане на тишина и мир бе обхванало душата му. Това чувство не означавало отказване, предаване. Напротив - това било нещо много красivo. Вдън душата си дар бил уверен, че е

Четвъртият мъдрец от Изтона

Египет своя бленуван Цар. И макар че по време на това пътешествие не намерил Царя, пред Когото да падне на колене, за да Го почете и обожава, той намерил хора, за които неговото присъствие било единствена наслада в тяхното страдание. Артабан заживял сред тях. Подкрепял слабите, обличал голите, лекувал болните, утешавал затворниците ... И така минавали дните и годините... Животът му бил еднообразен и безцветен, така както гледаме тъкачна совалка, която изминава все един и същи път, влечейки след себе си конец - ту шарен, ту син, ту червен. Едва когато пътят ѝ свърши, когато свалим плата от тъкачния стан, тогава виждаме цялата красота на шарката.

Откакто Артабан тръгнал да търси Светлината, изминали тридесет и три години. Вече отслабнал и останял в това безкрайно пътешествие, той не преставал да я търси.

Пак отишъл в Йерусалим, за да премине още веднъж по всички негови къщичета. Тук бил вечно толкова много пъти, че познавал всяка уличка, всички най-бедни къщи, но никога и никъде не му се отдало да срещне следи от своя Господ. И въпреки това в душата нещо му шепнело, че тук ще Го намери...

Евреите празнували деня на Пасхата... Навсякъде царели голямо оживление, връвя и шум. От време на време някъв трепет преминавал през многогодишните улици. Връвата ту се усиливала, ту намалявала. Всички бързали на някъде, бълскали се и се изпреварвали.

Артабан се присъединил към тази тълпа и като срещнал няколко евреи от Парта, от неговия край, приближил се до тях и ги заговорил. - Ела с нас Артабан, казал един от евреите. Отива ме към Голгота, където ще се състои интересна екзекуция. При учудения вид на Артабан, евреинът продължил: - Как та-ка, нима не знаеш за това? Танали днес ще погубват двама злодеи и някакъв Човек, когото наричат Иисус Назореца. Казват, че този Иисус вършил големи чудеса сред народа и хората Го общали, но свещени-

цете на палачите.

Размишлявайки така, той продължил заедно с тълпата към градските порти. След като минали край последните къщи на градските стражи, отряд на македонската войска им пресякъл пътя. Войниците подкарвали пред себе си девойка, облечена в дрехи. Личало, че са я изтезавали. Артабан погледнал момичето с милостиви очи и неволно спрял. Като видяло това, момичето паднало пред него, обърнало краката му и ридейки, простенало:

- Спаси ме, господине! В името на Бога на девствеността, комуто служиш, не позволявай да ме осквернят. Аз съм дъщеря на партски търговец. Баща ми умря и сега срещу неговите дългове искат да ме продадат като робиня. Спаси ме пред позорта, който е по-лош от смъртта!

Казвайки това, тя целувала нозете на Артабан и такава мъка била в очите й, че сърцето на мага замряло. И ето, отново се намерил на кръстопът, както едно време в оазиса и по-късно във Витлеем. Любовта му настоявала да не следва плана си, това му нашеявала и неговата дълбока вяра, както и тъгата в неговия живот. Вече два пъти бе отдал на хората предназначения за Бога дар. Сега бе изправен и пред трето, последно за него изпитание. Но дали това е изпитание или изкушаване на душата? В този момент той чувствал само едно: колкото и дълъг да продължи душевната му борба, резултатът ще бъде неизбежно един и същ.

- Боже мой, Боже мой! - викал той вдън душа. - Кажи, не лежи ли в любовта най-висяща светлина?

И не очаквайки вече нищо, Артабан извадил бисера, последната скъпоценност, която му оставала, и го сложил в ръката на девойката.

- Вземи това, дъщъ! Това е твоята отплата. Давам последното си съкровище, което пазех за моя Цар...

Още не изказал тези думи и мрак покрил цялата земя. Тя почнала да се тресе и от недрата ѝ се чул глух тътен, сякаш от далечна громовита гроза. По улици настъпили суматоха и уплаха. Стените се пропукали и от-

вървяли по правия път. Вероятно действията му не били съвършени, но излизали от най-светите, най-чистите подбуди на душата му. През целия си живот той бе останал верен на своята вяра, на своите убеждения. Търсил бе светлината, търсил бе откровението и ако не ги беше намерил, то не беше по негова вина. Артабан чувствал, че ако му бъде дадено да преживее живота още веднъж, нищо нямало да поправи, нищо нямало да проуни.

Внезапно земята се разлюляла още веднъж, разплатили се къщите, тук и там се разнесъл тръсък и грохот от падащи стени. От калканана къщата, до която стоял магът, паднало парче стена и го ударило по главата. Като видяло, че старецът побледнява и залита, момичето го хванало и положило на земята. След това се навело над него и в този момент дочуло глас, някакъв тих, нежен глас, който издавал сякаш от небесната шир. Девойчето повдигнало глава, за да види кой говори, но прозорците на къщата били затворени и цялата улица била пуста. Изведнъж устните на Артабан помръднали, като че ли искал нещо да каже. И момичето дочуло тези удивителни слова:

- Не така, Господи, не така... Дали някога Тебе, гладния, съм нахранил? Дали на Тебе, жаждния, съм дал да пие или съм отворил за Тебе, източения пътник, вратата на своя дом? Дали Тебе, голяя, някога съм облякъл, или Тебе, болния, посетил? Тридесет и три години Ти търсих, но лицето Ти никога не видях и никога на Тебе с нищо не услугих...

Артабан стихнал и както преди се чул същият този глас, но този път по-разбирам, така че момичето могло вече да разбере словата:

- Истина, истина ти казвам, каквото си сторил и на един от най-малките братя, Мене си го сторил.

При тези слова лицето на Артабан засияло с чудна светлина, а от устата му излетяла, придружена с усмивка, въздишка - последната въздишка на радост и облекчение.

Неговият път приключи, даровете му били приети. Четвъртият мъдрец от Изтона намерил своя Цар.

(Продължава от бр. 12)

В много от сеабстиановците на Ренесанса не струи страдание, а напротив - наслада от мъченичеството или дори замечтаното. Някои фигури дори не са изобразени с вързани ръце, а стоят свободно до дървото. Тази идеализация на образа на светеца, прекалено естетизирана и изтънчена, говори по-скоро за изразяване на плътско чувство у творците на Ренесанса.

В някои картини свети Себастиан присъства като персонаж. Те не представят мъченичеството му, а само присъствието му наред с други фигури на светци. Тук стрелите са повече условни - те са негов атрибут. Паметта ми подсказва два примера - олтарната картина на Джовани Белини в църквата „Сан Джобе“ във Венеция (около 1487 г.), днес в галерията на Академията. Композиционното решение издава влиянието на Антонело да Месина, от когото Белини научава техниката на маслената живопис. Това е пример от венецианското кватроченто. Светецът тук е прекалено идеализиран, стрелите са символ и същевременно атрибут. Другите светци са Франциск, Йоан Кръстител и Йов - отляво, и Доминик, Себастиан и Людвиг Свети - отдясно. Пирамидалната композиция е новост за времето. Другият пример - отново творба на Джовани Белини - е „Светото събеседване“ (Алегория за чистилището, Уфици/Флоренция, 1490-1500 г.). Свети Себастиан е в дясната част на картината, пронизан с две стрели. До него е свети Йероним или Йов. На картината присъстват още Дева Мария, света Екатерина Александрийска и света Екатерина Сиенска, свети Йосиф или свети Петър е обрнат към четирите деца, които играят около дърво в центъра на картината - символи на човешките души, друг светец в профил, с повдигнат в ръката меч, е вероятно свети Павел. Всичко това е изобразено на просторна тераса, а фонът представлява спокойен пейзаж.

В края на XV в. се очертават два алтернативни образа на светеца - сантиментално-чувственият и мъжествено-

роичният. При Антонело да Месина (1430-1479) светецът е привързан към стълб (1476 г., Цвингер/Дрезден). Изобразен е с меки, почти женствени форми, с тънки плувки, стоящ спокойно и леко заметнал десния си крак пред левия, със замечтан поглед, обърнат към небето.¹¹

Един от сеабстиановците на Андреа Мантеня (1430/31-1506), всъщност най-известният от всички негови изображения на светеца (Лувър, 1480-1485), не е мекушав юноша, а мъжествен млад мъж, стоящ като статуя на каменен постамент. Художникът майсторски изобразява мускулатурата при извиквата на тялото на светеца в тази си творба. Погледът на свети Себастиан е устремен нагоре, а лицето му е покрито с дълбоки бръчки и изразява сточеска съпротива на страданието и злото. Още по-драматични, подчертаващи стра-

Худ. А. Мантеня -
св. Себастиан (Венеция)

Образът на свети Себастиан в изобразителното изкуство на Ренесанса

Худ. А. Мантеня -
св. Себастиан (Виена)

данието, са картините на Мантеня, рисувани в 1470 г. (Културно исторически музей - Виена). В една картина една стрела пронизва шията, а друга е насочена към челото, на друга картина от същия автор лицето на светеца изразява мъка (около 1490 г., дворец „Ка д'оро“/Венеция).¹²

Мек андрогинен образ от Либерале де Верона (1445-1527/28) се намира в Пинакотека Брера/Милано (1480). Фигурата на светеца е на преден план, а зад него са нарисувани къщи без човешки фигури.¹³

Красив и спокойно замислен е свети Себастиан на Ботичели (1474 г., Картинна галерия/Берлин), а същият светец е удивително нежен и лиричен на картината „Девата на семейство Касио“ на Дж. Болтрафо (Лувър).¹⁴

Художниците от Ренесанса изобразяват мъжкото тяло не само страдащо, но и пасивно, получаващо удоволствие от безпомощността си. В известна степен художниците обектivизират секуларните и еро-

тичните си чувства, както и теми на зрителите, но също акцентират на традиционния фалически стереотип на мъжа, който е владетел на положението.¹⁵

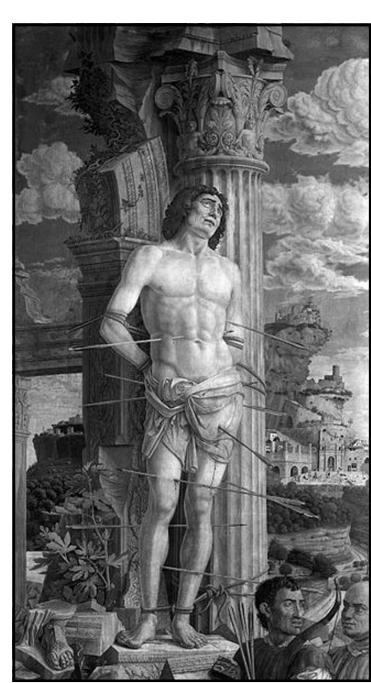
Постепенно, чак до края на XVI в., изображенията на мъжката голота се превръщат в синоцел. Примери за това са свети Себастиан на Бронзино (1525-1528 г., в Мадрид - Тиссен Борнемис), Ван Дайк (1621 г., Стара пинакотека/Мюнхен), изображение, което представлява фактически автопортрет на майстора.¹⁶

В периода на Контрареформацията изображенията на голо мъжко тяло стават обект на ожесточени нападки. Тридентинският събор формално забранява изображенията на голо тяло в религиозната живопис. Обаче интересът към образа на свети Себастиан се запазва и в барока, импресионизма и дори днес. Известни са творби на тази тема на Корто (XIX в.), Моро, Фабри и др.

Затова как да възприемаме образите на светеца, зависи от гледната ни точка. Ако погледнем към ренесансовите изображения като строги моралисти, естествено ще забележим тяхната порочност. Но тогава и образите в Сикстинската капела - този шедьовър на изкуството, ще бъдат порочни за нас. Ако обаче се опитаме да възприемем голите тела на сеабстиановците от позициите на степента на художествената ни култура, то тогава ще ги оценим като високохудожествени творби, които са рожба на една естетика, много по-различна от средновековната, която отваря вратите за настоящата модерност.

Майя ХИЛДЕГАРД

Бележки: 11, 12, 13, 14, 15, 16. Кон, И. С. Образът на св. Себастиан и неговото възприятие - от интернет.

Худ. А. Мантеня -
св. Себастиан (Лувър)

Раздел втори

Седемте тайнства на Църквата

Глава трета

Тайнството брак

Бракът в Господа

1617 Целият християнски живот носи знаци на съпружеската любов на Христос и на Църквата. Кръщението, което въвежда в Божия народ, вече е брачна тайна: то е, така да се каже брачно измиване (Вж. Еф. 5, 26-27), което предшества сватбеното пиршество, Евхаристията. Християнският брак става на свой ред действен знак, тайнство на завета между Христос и Църквата. Понеже означава и съобщава нейната благодат, бракът между кръстени е истинско тайнство на Новия завет (Вж. CONCILIO TRIDENTINUM, Sess. 24a, Doctrina de sacramento Matrimonii: DS 1800; CIC canon 1055, § 1).

Девството за Царството

1618 Христос е центърът на целия християнски живот. Връзката с Него заема първо място сред другите връзки, семейни или социални (Вж. Лук. 14, 26; Марк. 10, 28-31). Още от началото на Църквата е имало жени и мъже, които са се отказвали от щастията на брака, за да следват Агнеца навсякъде, където Той ще отиде (Вж. Откр. 14, 4), за да се грижат за нещата на Господа и да се стараят да му се харесат (Вж. 1 Кор. 7, 32.), за да посрещнат Годеника, Който идва (Вж. Мат. 25, 6). Сам Христос покани някои от тях да Го следват в този начин на живот, на който Той остава пример:

„Защото има скопци, родени тъй от майчина утроба; има и скопци, скопени от човеци; и има скопци, които сами са скопили заради Царството небесно; който може възприе, нека възприеме (Мат. 19, 12).“

1619 Девството за Небесното царство е развитие на кръщелната благодат, могъщ знак за превъзходството на връзката с Христос, на пламенното очакване на Неговото завръщане, знак, който напомня също, че бракът е реалност в света, който преминава (Вж. Марк. 12, 25; 1 Кор. 7, 31).

1620 И тайнството брак, и девството за Небесното царство произхождат от самия Господ. Единствено Той е, Който им дава смисъл и необходимата благодат, за да бъдат изживяни съобразно Неговата воля (Вж. Мат. 19, 3-12). Уважението към девството заради Царството (Вж. CONCILIO VATICANUM II, Const. dogm. Lumen gentium, 42: AAS 57 (1965) 48; ID., Decr. Perfectae caritatis. 12: AAS 58 (1966) 707; ID., Decr. Optatam totius, 10: AAS 58 (1966) 720-721) и християнският смисъл на брака са неделими и взаимно си благоприятстват: „Който хули брака, отнема от славата на девствеността; който го хвали, прави девствеността още по-достойна за възхищение... Защото това, което изглежда добро само в сравнение с по-лошото, не може наистина да бъде добро; което обаче е по-добро от всичко, считано за добро, то е превъзходно благо.“ (SANCTUS IOANNES CHRYSOSTOMUS, De virginitate 10, 1: SC 125, 122 (PG 48, 540); вж. IOANNES PAULUS II, Adh. ap. Familiaris consortio, 16: AAS 74 (1982) 98)

II. Отслужване на брака

1621 В латинския обред отслужването на брака между двама вървящи католици става обикновено по време на светата литургия поради връзката на всички тайнства с Пасхалната тайна на Христос (Вж. CONCILIO VATICANUM II, Const. SACROSANCTUM CONCILIUM, 61: AAS 56 (1964) 116-117). В Евхаристията се осъществява възпоменанието на Новия завет, чрез който Христос се съедини завинаги с Църквата, Неговата възлюбена годница, за която Той предаде Себе Си (Вж. CONCILIO VATICANUM II, Const. dogm. Lumen gentium, 6: AAS 57 (1965) 9). Следователно съпрузите трябва да подпечатат своето съгласие за взаимно себеотдаване с приношението на своя собствен живот, като се присъединят към приношението на Христос за Неговата църква, извършено в евхаристичното жертвоприношение, и като получат Евхаристията и се причестят със същото Тяло и същата Кръв на Христос, за да образуват едно тяло в Христа (Вж. 1 Кор. 10, 17).

1622 „Като свещенодействен жест на освещаване литургичното отслужване на брака... трябва да бъде само по себе си действително, достойно и плодоносно“ (IONNES PAULUS II, Adh. ap. Familiaris consortio, 67: AAS 74 (1982) 162). Трябва следователно двамата бъдещи съпрузи да бъдат разположени за отслужването на техния брак, като получат тайнството покаяние.

1623 Според обичая на Латинската църква двамата съпрузи се приемат като служители на Христовата благодат и си даряват взаимно тайнството брак, като изразяват пред Църквата своето съгласие. В традициите на Източните църкви свещеникът или епископът са свидетели на взаимното съгласие, изразено от съпрузите (Вж. CCEO canon 817), но и техният благослов е така също необходим за валидността на тайнството (Вж. CCEO canon 828).

1624 Различните литургии са богати с молитви на благословение и епиклеза, които изпросват от Бога благодати и благословение за новата двойка, особено за съпругата. В епиклезата на това тайнство съпрузите получават Светия Дух като в съюза на любовта между Христос и Църквата (Вж. Еф. 5, 32). Той е печатът на техния съюз, вечно бликащ извор на тяхната любов, силата, в която ще се подновява тяхната вярност.

Из „Катехизис на Католическата църква“

Папа Франциск е „Човек на годината“ на списание „Тайм“

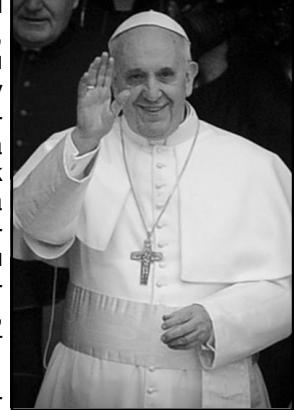
„Човек на годината“ на списание „Тайм“ за 2013-а г. е папа Франциск. Списанието отличи папата заради това, че е променил „тона, възприемането и подхода“ на Католическата църква.

„За това, че извади папството си извън двореца и го постави на улицата, за това, че накара най-голямата Църква в света да се изправи пред най-належащите си нужди и за това, че уцели точния баланс между осъждането и състраданието, папа Франциск е човек на годината за 2013-а г. на списание „Тайм“, заяви главният редактор Нанси Гибс, цитирана от Франс прес.

Според редакцията на „Тайм“ именно главата на Римокатолическата църква е оказала най-голямо влияние на световните събития през отиващата си година.

„Рядко се случва нов актьор на международната сцена да привлече такова голямо внимание толкова бързо както сред младите, така и сред по-възрастните, както сред вярващите, така и сред скептиците“, обясни Нанси Гибс.

На сайта на списанието се

посочва, че първият папа от страна извън Европа от 1200 години насам е започнал да трансформира едно място (Църквата - бр.), което измерва промяната в столетия.

Говорителят на Ватикан отец Федерико Ломбарди, цитиран от ДПА, каза, че папата „не търси слава или успех“, но „определен ще е щастлив“, ако признанието помогне за разпространяването на божийте послания.

Положителен сигнал е, че едно от най-престижните отличия в международните медии се дава на някой, който прогласява пред света духовни, религиозни и морални ценности и издига мощн

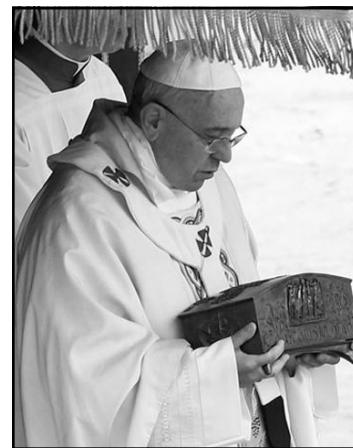
глас за мир и по-голяма справедливост“, допълни Ломбарди.

На второ място в годишната класация на „Тайм“ е бившият сътрудник на Агенцията за национална сигурност Едуард Сноудън, на трето - активистката на американското движение за правата на секуналните малцинства Едит Уиндзор, а на четвърто - сирийският президент Башар ал Асад.

По Медиапул

Светият отец показва за пръв път мощи на свети Петър

На 8 декември 2013 г. - празника Непорочно зачатие на Дева Мария, папа Франциск отслужи тържествена литургия на препълнение с богохолци площад „Свети Петър“. На импровизирания олтар той постави за пръв път реликви на свети Петър. Между 1940 г. и 1951 г. при археологически разкопки под базиликата „Свети Петър“ са открити гробове и тленни останки от първите християни. Тук умира като мъченик и свети Петър - към 67 г., и е погре-

бан на мястото на сегашната базилика. В една ниша на гроба му са открити осем костни отломки с големина два на три сантиметра. Реликвите са поставени в бронзова касета и са съхранявани в папския частен параклис. След разходка на папамобила с реликвите сред огромното множество на площада папата даде апостолически благослов и тържествено закри Годината на вярата, обявена от папа Бенедикт XVI.

Петър КОЧУМОВ

Над лятната папска резиденция Кастелгандолфо още витае духът на Втората световна война

Преди повече от 400 години на 25 km от Рим, в Кастелгандолфо - на брега на Албанското езеро, бе направена лятната папска резиденция.

Освен забележителните сгради, паркове и градини резиденцията разполага и с две хиляди декара земеделска земя, превърната в пасища, овошки и зеленчукови градини. Тук се произвеждат мляко, яйца, мед, зеленчуци, плодове за нуждите на живеещите и служещите във Ватикан над три хиляди души. Цялата лятна папска резиденция в Кастелгандолфо е превърната в образцово място и затова мнозина я наричат земен рай. Тя привлича всекидневно стотици посетители от цял свят - богохолци, поклонници, туристи. Всяка година папите преместват през лятото тук своята администрация. Единствено сегашният папа Франциск отказа да се пренесе това лято в

резиденцията. Целият католически свят остана учуден, а малцина узнаха, че папата е започнал и тук реформа с цел да премахне още витаещия дух на II световна война.

За какво става дума? Заради напредването на американските и британските части през 1944 г. германците при оттеглянето си от Италия заравят по крайбрежната ивица на Албанското езеро експлозиви - гранати, снаряди, миниции. По молба на папа Франциск италиански оръжейни експерти започват прочистване на района и изваждат тонове оръжие. Проверява се всяко кътче, за да може следващото лято резиденцията да приеме спокойно папата и цялата администрация.

А сега папа Франциск има по-важни цели - да въздигне още по-високо Светия престол и цялата католическа Църква.

Петър КОЧУМОВ, по "Tad des Negg"

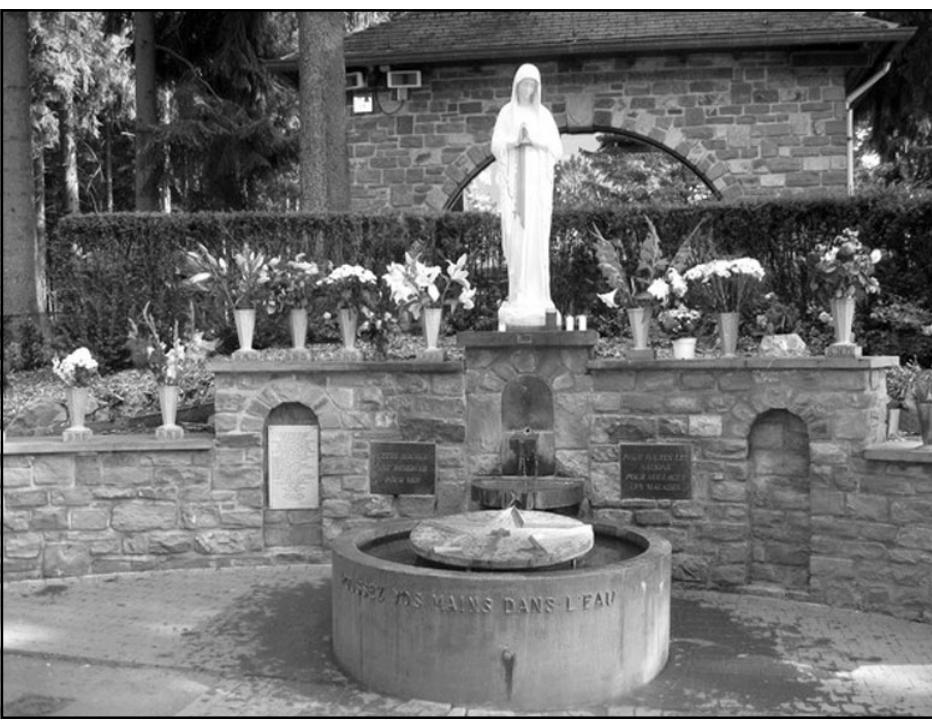
Явлението на Дева Мария в Баньо

Преди 81 години, на 15 януари, Дева Мария се явява на малката Мариет в белгийското село Баньо. Едно изключително събитие, което се повтаря седем пъти. Красноречив е фактът, че Дева Мария се представя на малката Мариет като „Дева Мария на бедните“ - именно та-ка е почитана и днес в целия свят. През 1985 г. Йоан-Павел II посещава светилището в Баньо.

В Италия култът към Дева Мария от Баньо е особено силен в Милано, където в енорията, която ѝ е посветена, е седалището на „Движението на Дева Мария на бедните“.

Отец Марио Дзани, ръководител на движението, обяснява фигураната и посланието на Дева Мария от Баньо.

Гледайки както от географски, така и от социален аспект, Дева Мария се явява на място, което е почти на границата между Германия и Франция. Тук се води ужасна военна битка по време на Първата световна война, а само след няколко десетилетия следва

сражение и от Втората световна война. От социална гледна точка Дева Мария се явява в едно малко село, на едно бедно дете от бедно семейство, бедно също и във вярата. И затова Мария казва, че идва в евангелски дух като посланик на Този, Който идва да победи нашата бедност чрез свое-то богатство, нейния Син Иисус. Всичко в Баньо говори за смирение и скромност; няма големи черкви, големи постройки. И въпреки че липсват такива големи аспекти, Мария сякаш ни говори: „Аз съм тук, присъствам и ви представям Иисус Христос.“

Прави впечатление, че Де-

щевременно този е и по-викът към Кръщението: потапяме се в Иисус Христос, биваме пречиствани и възобновявани. Това е символ, който ни кара да разберем, че който се приближава до извора на живота, ще има за себе си един извор на жива вода.

Белгия, където се нарича Баньо, е една от страните, където западният секуляризъм напредва, а това светилище остава като една светлина, която изльчва вяра. Това също е знак на противоречие, дори можем да го наречем евангелско, посочва отец Дзани.

Дори тогава, когато Дева Мария се явява, е година с отслабена вяра - както в момичето, така и в семейството; също и енорийският свещеник на селото отец Жамен се е терзал от дълбоки съмнения, бил изпаднал в нещо като криза на вярата. При петото явление момичето пити Дева Мария от името на отец Жамен: „Краси-ва госпожо, свещеникът иска

един знак.“ А Девата отговаря: „Вярвайте в мене, аз вярвам във вас.“ Малко като при Евангелието, където се казва - това поколение иска винаги знаци...

Сега благодарение и посредством движението на отец Дзани почита към Дева Мария от Баньо е много разпространена почти в целия свят. Разпространена е силно особено от списанието „Дева Мария на бедните“ в кантон Тичино. Там има различни статуи, които са направени след 1947 г. в отделни домове, в параклиси, в градини. Има едно непрекъснато присъствие, следователно едно послание, което продължава да се разпространява. Ние, облатите на свети Йосиф, имаме този голям дар, тази голяма благодат, че получихме от кардинал Шустер през 1945 г. възможността да изградим в този беден район енорийска черква с името „Дева Мария на бедните“. Наистина е благодат да вярваме в смиренето, в скромността и че Бог чрез Иисус Христос ни спасява наистина всички.

Молитва към Дева Мария на бедните

Марию, Дева на бедните, ти ни водиши към Иисус, извор на всички благодати, и идваши да облекчиши нашиите страдания.

Умоляваме те с упование: помогай ни да следваме твоя Син с готовност и безрезервно да му отдадем своя живот. Стори да получим Свети Дух, Който да ни ръководи и осветява.

Измоли ни благодатта от ден на ден да се оприличаваме все повече на Иисус, така че нашият живот да прославя Отца и да допринася за спасението на нашите братя. Амин.